

Anti-Emperyalist ve Anti-Oligarşik Mücadelede

KURTULUŞ CEPHESİ

Zafer Bizim Olacaktır!

<http://www.kurtuluscephesi.com>

YIL: 20 SAYI: 109 Mayıs-Haziran 2009

Kürt Ulusal Sorununda
“Tarihi Fırsat” ve Ezber

“Tarihi Fırsat”ın Vanası

Kürt Ulusal Sorununda
Uzlaşma ve Devrim

Dışa Bağımlılık ve Türkiye Örneği

Hüseyin Cevahir
Leyla Doğan, Ağadede Sarıkaya
Sinan Cemgil, Kadir Manga, Alpaslan Özdoğan
Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan
İbrahim Kaypakkaya

Mayınlar, Azınlıklar,
Yabancı Sermaye ve Toprak Reformu

Krizin Dibi ve
Keynes’in Kemikleri

Türkan Saylan
ve Küçük-Burjuva Aydınlarının Çıkmazı

Taksim’in Fethi:
Makuller Taksim’e Girdi,
“Marjinaler” Çatıştı!

Oya Baydar:
Pavyondaki Namuslu Kadın mı?

- Abdullah Gül'ün "tarihi fırsatı kaçırmayalım" açıklamasıyla başlayan "Kürt sorunu" tartışmaları üzerine. 3 KÜRT ULUSAL SORUNUNDA "TARİHİ FIRSAT" VE EZBER
- Erbil'de Kürt petrolünün Kerkük-Yumurtalık boru hattından ihracı töreninin "tarihi fırsat"ı. 8 "TARİHİ FIRSAT"IN VANASI
- DTP'li Aysel Tuğluk'un "devrim" söylemleri üzerine bir değerlendirme. 10 KÜRT ULUSAL SORUNUNDA UZLAŞMA VE DEVRİM
- Dışa bağımlılık, ülkenin gelişmesinin ve kalkınmasının bir unsuru değil, tersine, gelişmenin ve kalkınmanın en temel engelidir. 15 DIŞA BAĞIMLILIK VE TÜRKİYE ÖRNEĞİ
- Ve yanındakinin kanlı başı omzuna eğilince, ona sıra gelince sayısını saydı... Söz istemez Yaşlı göz istemez Çelenk melenk lazım değil Susun Sıra Neferi Uyusun... 20 HÜSEYİN CEVAHİR
- 21 SİNAN CEMGİL, KADİR MANGA, ALPASLAN ÖZDOĞAN, DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ASLAN, HÜSEYİN İNAN
- 22 İBRAHİM KAYPAKKAYA
- 23 LEYLA DOĞAN AĞADEDE SARIKAYA
- Suriye sınırındaki mayından temizlenecek olan toprakların 44 yılına yabancı/İsraili şirketlere kiralanması yasasının ortaya çıkardığı gerçekler. 24 MAYINLAR, AZINLIKLAR, YABANCI SERMAYE VE TOPRAK REFORMU
- Borsalarda meydana gelen yükselişle birlikte başlayan "krizin dibi görüldü mü" tartışmaları üzerine. 27 KRİZİN DİBİ VE KEYNES'İN KEMİKLERİ
- Türkan Saylan'ın kişiliğinde kendisine bir "önder" bulan küçük-burjuva aydınlarının sınıfsal zaafı üzerine bir değerlendirme. 32 TÜRKAN SAYLAN VE KÜÇÜK-BURJUVA AYDINLARININ ÇIKMAZI
- 1 Mayıs 2009'da "makul kalabalık"ın Taksim fethi üzerine bir değerlendirme. 34 TAKSİM'İN FETHİ: MAKULLER TAKSİM'E GİRDİ "MARJİNALLER" ÇATIŞTI!
- Ahmet Altan'ın, Taraf gazetesinde yazmaya başlayan Oya Baydar'ın "pavyondaki namuslu kadın" rolü kestiğine ilişkin sözlerinin çağıştırdıkları. 36 OYA BAYDAR: PAVYONDAKİ NAMUSLU KADIN MI?

KURTULUŞ CEPHESİ
SORUMLU (Vi.S.d.P) : Sezai Görür
Yazışma Adresi:
Postfach 1414
55504 Bad Kreuznach / Deutschland

<http://www.kurtuluscephesi.com>
<http://www.kurtuluscephesi.org>
<http://www.kurtuluscephesi.net>
<http://www.kurtuluscephesi.de>
E-Posta Adresi:
kurcephe@kurtuluscephesi.org

Kürt Ulusal Sorununda “Tarihi Fırsat” ve Ezber

Kimisi “Kürt realitesi”ni tanıdı, kimisi “Kürt açılımı”ndan söz etti, kimisi “demokratik cumhuriyet” formülü ortaya attı, kimisi “federasyon”dan, kimisi “gevşek konfederasyon”dan söz etti. Herkes bir şeyler söyledi, ama sorun olduğu gibi kaldı, çözümlenemedi ve çözümlenebilmesine ilişkin bir belirti de ortaya çıkmadı. Şimdi AKP “mehteran takımı”, “bu fırsatı kaçırmayalım” söylemiyle ortaya çıktı.

Öldürülen PKK'liler ve “şehit” edilen askerler, Kürtler ve Türkler arasında milliyetçiliğin yükselişinin itici güçleri olarak kullanılırken ne olduğu bilinmeyen bir “fırsat” üzerinden yeniden fırtınalar kopmaya, tartışmalar yapılmaya başlandı. Kimileri A. Öcalan'ın “ekolojik demokratik cumhuriyet”inin bir uzlaşma zemini olabileceğini, kimileri “terörün sona erdirilmesi”nin çözüm için birincil koşul olduğunu bir kez daha ilan ettiler.

Ergenekon operasyonu ile neredeyse eş zamanlı olarak yapılan DTP operasyonu ve ardından DTP'li milletvekillerinin “açlık” grevleri bir kez daha ortalığı “gererken”, DTP'li beş milletvekilinin mahkemeye ifade için çağrılmaları yeni bir “gerilim” unsuru oldu.

Bu son gelişmeler, “ver-kurtul”cular ile “vur-kurtul”cular arasındaki eski tartışmaların bir başka düzlemde ve söylemde yinelenmesinden başka bir sonuç vermedi. Yine de soruna bir ad konulabildi: *Kürt sorunu*. Şimdi her şey bu “sorun”u çözmeye yönelik olarak ele alınabilirdi.

Oysa sorunun adı, ne kadar “hoş” görü-

nürse görünsün, yanlış konulmuştu. Dolayısıyla da buradan herhangi bir çözüm üretmek maddi olarak olanaksızdır.

Sorun, “Kürt sorunu” değil, *Kürt ulusal sorunudur*. 19. yüzyılda Batı Avrupa’da büyük ölçüde çözümlenen, 20. yüzyılda “sömürgeler sorunu”yla birleşen ve 21. yüzyıla gelindiğinde “mikro milliyetçilik”le şekillenen, ama hala çözümlenememiş olan bir ulusal sorun.

Ulusal sorun, eski dille ifade edersek “milli mesele”, bir ulusal topluluğun kendi ulusal devletine sahip olma hakkı, kendi siyasal kaderini kendisinin belirlemesi hakkı sorunudur.

Bu hak tanınmadığı ya da kazanılmadığı sürece ulusal sorun da varlığını sürdürmeye devam eder. Öyle ki, bu hak dışında bulunabilecek her türlü çözüm “ara çözüm” olmaktan öteye geçmez ve sadece ulusal sorunun bir süre ertelenmesine neden olur. Bu konuda en tipik “ara çözüm” ise, 20. yüzyılın başlarında Avusturya sosyal-demokratları tarafından ortaya atılmış olan “ulusal-kültürel özerklik” formülüdür.* Lenin’in açık biçimde ifade ettiği gibi, bu formül de, “... gerçekten demokratik kurumlar getirmekte umutsuzluğa *kapılan* ve bir dizi (‘kültürel’) sorunda her ulusun proletaryasıyla burjuvazisini yapay olarak birbirinden ayrı tutarak, burjuvazinin ulusal kavgalarından *kurtulma-*

* “Avusturya’da yaşayan her ulus, üyelerinin bulunduğu bölge hangisi olursa olsun, (dil ve kültür alanına giren) bütün ulusal sorunlarını tam bağımsız olarak düzenleyen özerk bir grup teşkil ederler.”

ya *çalışan* kişilerin oportünist düşünden başka bir şey değildir.”*

Bugün, ulusal devletlerin tarih sahnesine çıkışından iki yüz yıl sonra varlığını sürdüren ulusal sorunların geçmişte denenmiş, sonuçları açık biçimde görülmüş “ara çözüm”lerle çözümlenemeyeceği açıktır. Tarihin gösterdiği tek gerçek, ulusal sorunların, *ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı* çerçevesinde çözümlenebileceğidir.

Yine tarihin gösterdiği diğer bir gerçek de, uzun yıllar çözümlenmemiş ve çatışmalara, savaflara yol açmış ulusal sorunların, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı, yani ayrı devlet kurma hakkı temelinde çözümlenmesinin bile, ezen ve ezilen uluslar arasındaki *düşmanlığı* ortadan kaldırmaya yetmediğidir. Yunanistan örneği açıktır.

Serbest rekabetçi kapitalizmin tekelci kapitalizme, yani emperyalizme dönüşmesiyle birlikte, artık ezilen ulusun, ezen ulustan ayrılması ya da ayrı devlet kurma hakkının tanınması o ulusun kendi kaderini tayin edebildiği anlamına gelmemektedir. *Emperyalizm*, aynı zamanda her türden ulusal hakkın ihlal edilmesi, ulusal egemenliğin ortadan kaldırılması, doğrudan zayıf ve güçsüz ulusların emperyalizmin sömürgesi haline getirilmesi demektir. Bu nedenle de ulusal sorun, sadece ezen ulustan ayrılma hakkı sorunu değil, aynı zamanda *emperyalizmden bağımsız varolma hakkı* sorunu olarak daha geniş bir kapsama sahip olmuştur.

Buraya kadar ortaya koyduklarımız Marksizm-Leninizmin ulusal sorun konusundaki temel saptamalarıdır. Kimilerinin “ezber” olarak küçümsediği, kimilerinin “globalizm çağında” zaten ulusal devletlerin ortadan kalkmak durumunda olduğunu söyleyerek değersizleştirmeye çalıştığı bu temel saptamalar tek bir gerçeği ortaya koyar: *Gerçek bir devrim olmaksızın gecikmiş ulusal sorunların gerçek ve kalıcı çözümleri olmaz.*

Elinizde şu kadar silahlı gücünüz, dağda şu kadar gerillanız, şu kadar kitle desteğiniz olsa bile (ki yoktur) devrim yapmanın bir “hayal” olarak görüldüğü bir süreçte, böyle bir çözümden söz etmenin, elbette yaşayanlara “başınız sağolsun” demekten, “çözüm-

süzlük”ü savunmaktan başka bir anlama gelmediği düşünülebilir. Ama bunun tek gerçek ve kalıcı çözüm olduğunu anlayabilmek için, ortaya atılan “çözüm” formüllerinin nasıl çözümsüzlük olduğuna bakmak yeterlidir.

En bilinen “çözüm”, açıktır ki “**kültürel özerklik**” formülüdür ve iki biçime sahiptir: **Toprağa bağlı** kültürel özerklik ve **toprak dışı** kültürel özerklik.

Toprağa bağlı kültürel özerklik, belli topraklar üzerindeki ulusal toplulukların dil ve kültür alanına giren “bütün ulusal sorunlarını” tam bağımsız olarak kendilerinin belirlemeleridir, doğal olarak da federal devlet anlamına gelir.

Toprak dışı kültürel özerklik ise, ulusal topluluk üyelerinin nerede yaşadıklarına bakılmaksızın, dil ve kültür alanına giren kendi ulusal sorunlarını tam bağımsız olarak kendilerinin belirlemeleridir.

“Kültürel özerklik”, her iki biçimde de, asıl olarak **okulun**, yani eğitimin uluslara göre bölünmesinin, Lenin’in deyişiyle, “eğitimde ulusal kapalı alanların kabulü”dür.

“Ama, okulu, ayrı ayrı ligalar içinde örgütlenmiş bulunan uluslar arasında bölüştürmek üzere devletin elinden almak, demokrasi bakımından ve hele proletarya açısından zararlı bir önlemdir. Bu, ancak ulusların ayrı özelliklerinin sağlanması sonucunu doğurur, oysa biz, ulusları birbirine yaklaştırma yolunda çaba harcamalıyız. Böyle bir önlem, şovenliğin gelişmesi sonucunu verir, oysa biz, bütün ulusların işçilerinin en sıkı birliğine doğru, *her türlü* şovenizme karşı, *her türlü* ulusal tekelliliğe karşı ve *her türlü* milliyetçiliğe karşı yürümek zorundayız. Bütün ulusal-topluluklardan gelme işçilerin eğitim politikası birdir: anadilin özgürlüğü, demokratik ve *laik* okul.”**

Görüldüğü gibi, 20. yüzyılın başlarında Avusturya sosyal-demokrat partisi tarafından ortaya atılan “kültürel özerklik” teorisinin her iki biçimi de, ulusal sorunu çözmekten çok, ulusal çatışmaları hafifletmeye ve geçiştirmeye yönelik “ara çözüm” niteliğindedir. Lenin ve Stalin’in çok açık biçimde or-

* Lenin, *Ulusal Sorun ve Ulusal Kurtuluş Savaşları*, s. 100.

** Lenin, *Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı*, s. 122.

taya koydukları ve tarihsel gelişim içinde de kanıtlandığı gibi, bu “çözüm”, ulusal sorunu ertelerken, aynı zamanda ulusal toplulukları birbirinden ayıran ve giderek de ayrılmayı kaçınılmaz hale getiren koşulları yaratılmasına hizmet eder.

İyiniyetli ve gerçeklikten kopuk bir değerlendirmeye bu “çözüm”, iki tarafın, yani ezen ve ezilen ulusların tek bir devlet yapısı ve ortak devlet sınırları içinde kendi ulusal sorunlarını kendilerinin belirlemesi ve buna uygun bir “bölgesel yönetim” oluşturması konusunda “uzlaşmaya” varmalarıyla kolayca uygulanabilir. Zaten her ulusal topluluğun kendisini ilgilendiren dil ve kültür alanında kendi kararlarını almasından doğal ne olabilir ki! Yapılması gereken tek şey, tarafların bir masaya oturup “uzlaşmaya” varmalarıdır!

Bu “çözüm”ü A. Öcalan şöyle ifade etmektedir:

“Ben Kürtler için Demokratik Özerk Kürdistan öneriyorum. Kürdistan terimi, aslında coğrafi bir terim, Kürtler de söylememiş, bu, Selçuklu Sultanı Sultan Sencer zamanından beri böyle ifade ediliyor...

Demokratik özerkliğin devlette, sınırlarla bir problemi olmaz. Bir çeşit yerelin kendini devlet içinde ifade etmesi anlamına gelir...

Demokratik özerklikte Kürtler, bir nevi kendi özgürlüklerini sağlarlar. Eğitim, dil, diğer kültürel gelişimlerine ilişkin okullarını açarlar, halkın ekonomik sorunları var, gerekiyorsa bankalarını kurarlar, kooperatiflerini kurarlar. Dilin eğitimi ve diğer konularda enstitülerini oluştururlar. Bu devletin olmaması ya da devletin reddi anlamına gelmez. Devletin kurumları yanında Kürtlerin bir nevi kendi taleplerini karşıladığı bir yapı gibi düşünülebilir. Bazı haklar topluluğu ilgilendirir, tek başına bir şey ifade etmez.”*

Aynı konuda DTP'nin “Demokratik Toplum Kongresi” sonuç bildirgesinde şöyle denilmektedir:

“Sorunların çözümünde halkı söz ve karar sahibi kılmak için köklü bir siyasi-idari reform yapılmalı. Kongre-

miz, ülke bütünlüğü içinde halkın yerelde söz ve karar sahibi olmasını sağlayacak ve tüm farklılıkların kendini özgürce ifade edebileceği düzeyde özerklik kazanması temeline dayanan modelin çağdaş kavramlaştırılışını ‘demokratik özerklik’ biçiminde tanımlamaktadır. Sorunların çözümünde geliştirilecek yöntemler için, yereli güçlendirme, halkı söz ve karar sahibi kılma felsefesinden hareket eder, salt ‘Etnik’ ve ‘Toprak’ temelli özerklik anlayışı yerine kültürel farklılıkların özgürce ifade edildiği bölgesel ve yerel bir yapılanmayı savunur, ‘Bayrak’ ve ‘Resmi Dil’ tüm ‘Türkiye Ulusu’ için geçerli olmakla birlikte her bölge ve özerk birimin kendi renkleri ve sembolleriyle demokratik öz yönetimini oluşturmasını öngörür, sorunların çözümünü sadece devlet sistemini değiştirmede aramaz, toplumun öz yeterliliğini esas alır.”**

Şüphesiz A. Öcalan da, DTP'nin içinde yer alan bazı kişiler de Lenin ve Stalin'in ulusal sorun konusundaki tutumunu ve “ulusal kültürel özerklik” konusundaki eleştirilerini çok iyi bilmektedirler. Her ne kadar A. Öcalan, Marks'ı, Lenin'i, kısacası Marksizm-Leninizmi “aştuğunu” iddia ediyorsa da, Kürt ulusal sorununa ilişkin “türettiği” çözüm tümüyle “kültürel özerklik” çerçevesindedir.

“‘Kültürde ulusal özerklik’ en ince, bu yüzden de en tehlikeli milliyetçiliği temsil eder; bu, ulusal kültür sloganlarıyla ve son derece zararlı, giderek anti-demokratik bir şey olan eğitimin milliyetlere göre bölünmesi yolunda propaganda ile işçilerin yozlaştırılmasıdır. Kısaca, bu program, proleter enternasyonalizmiyle mutlak olarak çelişir; ve ancak küçük-burjuva milliyetçilerin ülkülerine yanıt verir.”***

PKK'nin ilk kuruluşunda Kürt ulusal sorununu için savunduğu Kürt ulusunun kaderlerini tayin hakkı isteminden vazgeçmiş olması, aynı zamanda PKK'nin bu istemi ger-

** Demokratik Toplum Kongresi'nin sonuç bildirgesi, 2007.

*** Lenin, *Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı*, s. 9.

* A. Öcalan, Avukat görüşmesi, Kasım 2007.

çekleştirmek için yürüttüğü mücadelenin başarısızlığa uğramasının bir sonucudur. Bu başarısızlık, onları kaçınılmaz olarak “kültürel özerklik” gibi bir “ara çözüm”e yöneltmiş, Kürt küçük-burjuva aydınları arasında oldukça yaygın olan “evrimci” mücadele yolunu seçmesini getirmiştir. Böylece Kürt ve Türk ulusları arasındaki farklılıklar pekiştirilebilecek, Kürt ulusunun ayrılma, ayrı devlet kurmasının temel koşulu olarak Kürt ulusal birliğinin oluşturulması sağlanmış olacaktır. Ancak devrimci tarzda değil, evrimci, süreç içinde, zamana yayılmış olarak sağlanacaktır.

A. Öcalan'ın ve PKK'nin bu “evrimci” yolu ve sonuçları, elbette karşı-taraf (kendi söylemleriyle ifade edersek T. C.) tarafından da bilinmektedir. Doğal olarak da, devletin uzun dönemli varlığı açısından ele alındığında, bu türden “evrimci” çözüm yolunun kabul görmesi sadece devletin güçsüzleştiği, zaafa düştüğü dönemlerde söz konusu olabilir. Ama aynı nedenden dolayı, devletin güçlendiği dönemlerde ise, kabul edilen çözüm aynı biçimde ortadan kaldırılır. Bu açıdan bir devletin (bu devletin T. C. olup olmaması çok önemli değildir) belli bir konjonktürde kabul etmek zorunda kalacağı bir “ara çözüm”, bir başka konjonktürde kaçınılmaz olarak ortadan kalkacaktır. Bu da, ulusal sorunun kalıcı çözümünün değil, geçici çözümünün öne çıkartılmasını ve bu geçici çözümden uzun dönemli kazanımlar elde edilmesi beklentisini beraberinde getirir.

Bugün yakalandığı iddia edilen “tarihi fırsat”ın “Kürt sorunu”na ilişkin söylenmeyen, ama son tahlilde “kültürel özerklik” çerçevesinde olabilecek olan “çözüm”ü, PKK'nin devrimci tarzda ulusal sorunu çözüme mücadelesinin başarısızlığa uğramasıyla, uluslararası ilişkilerin, özellikle de Irak'taki ABD işgalinin yaratmış olduğu değişimin ortaya çıkardığı durumdan yararlanma çabasıyla nitelenebilir. Ama Ortadoğu'daki durum, yalın biçimde “Kürt sorunu” olmadığı gibi, ulusal sorunla da ilintili değildir. Sorunun özü, Amerikan emperyalizminin Ortadoğu'daki sömürsünü sürekli ve istikrarlı hale getirebilmek amacıyla yapmayı düşündüğü düzenlemelerdir. Düne kadar Sovyetler Birliği'nin etkin desteği altında ayakta duran Baas rejimlerinin emperyalizmden görece bağımsız hareketleri büyük

ölçüde sona erdirilmiştir. Bu koşullarda Baas rejimlerinin dönüştürülmesi ve emperyalizminin çıkarlarına tabi kılınması Amerikan emperyalizminin temel hedefi durumundadır. Bu hedef, aynı zamanda İran'daki şeriat rejiminin devrilmesini (ya da dönüştürülmesini –ılımlı İslam–, deyim yerindeyse “evcilleştirilmesini”) de kapsamaktadır.

Amerikan emperyalizmi Suriye-Irak-İran üçgeninde, Türkiye devletinin etkin himayesi altında bir Kürt devletine dayanarak bu dönüşüm ve değişimi sağlamayı da hesaplamaktadır. Bugün “tarihsel fırsat” denilen şey, AKP kurmaylarının bu hesabı kendileri için bir “fırsat” olarak görmelerinden ibaretir.

Turgut Özal'ın “Kürt açılımı”yla birlikte ortaya atılan ve I. Körfez Savaşı'yla birlikte “bir koyup üç almak” şeklinde ifade edilen bu “fırsat”, Barzani yönetimi altında Kuzey Irak'ta bir Kürt devletinin kurulması, bu devlet aracılığıyla PKK'nin Kuzey Irak'taki varlığının sona erdirilmesi ve Türkiye sınırları içindeki PKK etkinliğinin kınlanmasıdır.

Bu konuda, genel olarak Türkiye devletinin “yetkili kurumları” içinde özsel bir görüş ayrılığı bulunmamakla birlikte, bu “tarihi fırsat”ın kısa ve uzun vadeli sonuçları açısından farklılıklar vardır ve kimi durumda özsel farklılık gibi yansıyabilmektedir.

Adlarına “ulusalçı” ya da “milliyetçi” denilen kesim, Kuzey Irak'ta oluşturulacak bir Kürt devletinin (uluslararası hukuk açısından fazla bir sorun doğurmaması için adına “özerk Kürt devleti” denilmesinin fazlasıyla önemi yoktur) uzun dönemde Türkiye, Suriye ve İran Kürtleri üzerinde egemenlik kurarak “Büyük Kürdistan”ın oluşturulmasının zeminini oluşturacağını iddia etmektedirler. Bu nedenle de, kısa vadeli çıkarlar için böylesi bir “fırsat”ın kullanılmasının Türkiye devletinin “bekası” açısından büyük bir tehdit oluşturduğunu söyleyerek bu “çözüm”e karşı çıkmaktadırlar.

Liberaller, globalistler ve diğer küçük-burjuva aydınları ise, “globalleşen dünya”, “AB ile bütünleşen Türkiye” söylemleriyle zaten ulusal devletin pek çok işlevinin sona ereceğini ileri sürerek, bu “fırsat”ın kaçınılmaması gerektiğini savunmaktadırlar. Onlara göre, Türkiye devletinin “bekası”ndan söz etmek, ilkeliktir, çağdışıdır, “faşizan” bir tutumdur.

AKP ise, bu “tarihsel fırsat”ı kaçırmak is-

tememektedir. Bunun nedeni, ne “milliyetçi”lik karşıtı olması, ne de globalizm yandaşlığı olmasıdır. AKP’nin tek beklentisi, Amerikan emperyalizminin Irak’tan çekilmesiyle birlikte Türkiye’nin Kuzey Irak’taki Kürt yönetiminin “hamisi” olmayı kabul ettiği koşullarda Amerikan emperyalizminin AKP iktidarının varlığına ses çıkarmayacağıdır. Özellikle son yıllarda, kuruluşunda ABD yönetiminden aldığı icazetin giderek zayıflaması karşısında paniğe kapılan AKP, bu yolla icazeti güçlendirebileceğini ve sürekli kılabileceğini ummaktadır. 29 Mart seçimlerindeki oy kaybı bu yöndeki hareketini daha da güçlendirmiştir.

AKP’nin, dar anlamda şeriatçı kesimlerin, böylesi kısa vadeli bir çözümün uzun vadeli sonuçlarını görmezlikten geldikleri de söylenemez. Bu kesimler, aynı zaman süreci içinde, yani Kürtlerin giderek birlik haline gelecekleri ve ulusal ayrışmayı tamamlayabilecekleri zaman sürecinde Kürtleri “ümmeçilik” temelinde kendi saflarına çekebileceklerini ummaktadırlar. Bu nedenle de, “ulusalcı/milliyetçi”lerin ülkenin uzun vadeli “çıkarları” ve devletin “bekası” açı-

sından yaptıkları itirazlara rağmen bu “fırsat”ın kullanılmasından yanadırlar.

Bu “tarihsel fırsat”tan yararlanmak isteyen AKP, PKK ve Barzani yönetimi ve bu “tarihi fırsat”ı ortaya çıkartan Amerikan emperyalizmi çok iyi bilmektedir ki, böylesi bir “çözüm”, geçici bir çözümdür ve orta ve uzun vadede daha şiddetli ve daha geniş çatışmalara yol açacaktır. Bu açıdan tüm taraflar şimdiden kılıçlarını bilememektedirler.

Bu çatışmaların gelecekte nasıl sonuçlanacağı, kimin kazanıp, kimin kaybedeceğini elbette bugünden söylemek olanaksızdır. Tek gerçek, yaşanan süreçten çok daha şiddetli ve geniş bir çatışmanın ortaya çıkacağıdır. Bu nedenle diyoruz ki, Kürt ulusal sorununun gerçek ve kalıcı bir çözüme ulaştırılmasının tek yolu, ulusların kaderlerini tayin hakkından geçer.* Bunun Türkiye devrimiyle birleşik olarak gerçekleştirilmesi ise, bölgenin olduğu kadar Asya, Afrika ve Avrupa kıtalarındaki değişim ve dönüşümün temel taşı olacaktır. Bunun dışındaki her çözüm, geçici olduğu kadar uluslar arasındaki kin ve nefreti çoğaltacaktır.

* Bu yol, “kültürel özerklik” dışında, tek bir merkezi devlet yapısı içinde ulusal “özerklik”i içerir. Lenin, bu “özerklik”i Rosa Luxemburg’un ulusal sorun konusundaki tezlerini eleştirirken şöyle ifade eder:

“İlkin özerkliği *nasıl* tanımladığına bir bakalım. Rosa Luxemburg, kapitalist toplum için temel önemde olan bütün iktisadi ve siyasal sorunların, özerk yerel diyetlerin değil, ancak bir merkezi parlamentonun, bütün devletin ortak parlamentosunun yetkisine girmesi gerektiğini kabul ediyor –elbette ki, marksist olduğuna göre bunu kabul etmek zorundadır da-. Bu temel önemdeki sorunlar şunlardır: gümrük politikası, sanayi ve ticaretle ilgili yasama, ulaştırma ve iletişim (demiryolları, posta, telgraf, telefon vb.), ordu, maliye, kamu ve ceza hukuku, eğitim alanını engelleyen genel ilkeler (örneğin eğitimin mutlak laikliğini sağlayan yasa gibi, genel eğitim yasası gibi, asgari program, okul düzeninin demokratik biçimde örgütlenmesi yasaları gibi vb.), emeğin korunması yasaları, siyasal özgürlükleri koruyan yasalar (birlik kurma hakkı gibi) vb., vb..

Özerk diyetlerin yetki alanına –devletin genel yasaları gereğince– salt yerel ya da bölgesel, ya da salt ulusal sorunlar girer. Bu fikri –aşırı ölçüde dememek için– son derece ayrıntılı biçimde geliştirerek, Rosa Luxemburg, örneğin, yerel önemi bulunan demiryollarının yapımını (n°12, .s. 149), yerel yolların yapımını (n° 14-15, s. 376) vb. anmaktadır.

Ekonomi ya da yaşayış tarzı alanında az da olsa özellikleri olan, özel bir ulusal bileşimi bulunan vb.

her bölge için böyle bir özerklik *tanımayan* gerçekten modern bir devlet düşünülemediği besbellidir. Kapitalizmin gelişmesi için gerekli merkezîyetçilik ilkesi böyle bir (yerel ya da bölgesel) özerklikle çelişmez; tersine, ancak bunun sayesinde bürokratik olmayan, *demokratik* bir biçimde işleyebilir. Aynı zamanda, sermayenin yoğunlaşmasını, üretici güçlerin gelişmesini burjuvazinin ve proletaryanın *bütün devlet* ölçüsünde gruplaşmasını *kolaylaştıran* böyle bir özerklik *olmadan* kapitalizmin geniş ölçüde, özgür ve hızlı gelişmesi olanaksız olurdu ya da hiç değilse son derece zorlaşırdı. Çünkü, *salt* yerel (bölgesel, ulusal vb.) sorunlarda bürokratik müdahale, genel olarak iktisadi ve siyasal gelişmeye en büyük engellerden biri olduğu gibi, özel olarak da en önemli sorunlarda, temel sorunlarda *merkezîyetçiliğin önünde* duran engellerden biridir.”

İşte bu, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı temelinde birlik olmaları, tek bir devlet yapısı içinde bir araya gelmeleri temelinde Marksist-Leninistlerin savunduğu “özerklik”dir. Bu “özerklik”in gerçekleştirilmesi için, her şeyden önce ulusların kaderlerini tayin hakkının tanınması ve bu temelde ulusların (ülkemiz somutunda Türk ve Kürt ulusları) özgür iradeleriyle bir araya gelmeleri gerekir. Bu birlikte yaşama iradesi var olduğu sürece bütünsel (üniter) merkezi devlet yapısı içinde ulusların özerkliği sağlanabilir. Bunun dışındaki tüm yollar, ulusal sorunu geçiştirmeye, ulusal farklılıkları korumaya ve pekiştirmeye hizmet eder.

“Tarihi Fırsat”ın Vanası

Türkiye’de “Kürt sorunu”na ilişkin “tarihi fırsat” yakalandığına ilişkin tartışmalar olanca hız ve bereketiyle sürerken, 2 Haziran günü Erbil’den “petrol boru hattı açılış töreni”ne ilişkin haberler geldi.

AKP’nin “yandaş medyası” bu haberleri şu manşetlerle duyurdular:

“Talabani ve Barzani Türk vanasını seçti” (*Yeni Şafak*)

“Irak’ın kuzeyi Türkiye’ye petrolle bağlandı” (*Zaman*)

“Barış vanası” (*Sabah*)

“Irak petrolü artık barış için akacak” (*Taraf*)

Aynı haber Mehmet Emin Karamehmet’in *Akşam* gazetesinde “Barış vanası” manşetiyle yer aldı.

Söz konusu olan, Kuzey Irak “federe” Kürt devletinin kendi topraklarından çıkardığı petrolün Kerkük-Yumurtalık petrol boru hattı üzerinden Avrupa ülkelerine ihraç edilmeye başlanmasıydı. Bölgesel Kürt yönetimi başbakanı Neçirvan Barzani, törende yaptığı konuşmada bu durumun “olağandışı” bir gelişme olduğunu şu sözlerle dile getirdi: “Bir başka ülkede bu olay tipik bir ekonomik ve teknik bir başarıdır. Kürdistan Bölgesi içinde bu, yakın geçmişten dramatik bir ayrılık.”

Aynı törende konuşan Doğan Kaynaklar Bakanı Ashti Hawrami, Irak tarihinde ilk kez Kürt halkının, bölgenin doğal kaynakları hakkında karar verdiğini belirterek, “Petrol lanetini aramızda bırakıyoruz. Sınırötesi işbirliklerinin, ve istikrarın hüküm süreceği bir döneme giriyoruz. Artık birbirimiz için tehdit değil, partneriz” diye konuştu.

Mesut Barzani ise, daha yalın ve protokol kurallarına uygun sözlerle, “Bölgemiz ve dünya için tarihi bir adım atıyoruz” diyerek Kürt petrolünün “Türk” Kerkük-Yumurtalık petrol boru hattından ihracının başlamasının “tarihsel önemi”ne vurgu yaptı.

Böylece Abdullah Gül’ün “tarihi fırsat” adını verdiği ve bir ay boyunca “bu tarihi fırsat nedir, Cumhurbaşkanı açıklasın” diyerek yoğun tartışmalara yol açan “fırsat” da açıklık kazanmış oldu.

Mehmet Emin Karamehmet’in sahibi olduğu Genel Enerji şirketi üzerinden Kürt petrolünün Yumurtalıktan ihraç edilmesine ilişkin anlaşmanın yapılması, “Globalist” söylemle ifade edersek, “Türk devleti” ile “bölgesel Kürt yönetimi”nin “karşılıklı bağımlılık” ilişkisi içine girdiğinin açık ifadesidir. İlk etapta 2 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilecek ve giderek ihracat miktarı 20 milyar dolara çıkacaktı. Taraf gazetesinin ifadesiyle, açılan “vana”, 2,2 trilyon dolarlık petrolün vanasıydı.

İhraç edilecek olan Kürt petrol gelirinden, başta M. E. Karamehmet olmak üzere değişik yabancı şirketler %30 pay alırken, kalan gelir Kürt “federe” devleti ile Irak merkezi yönetimi arasında %17-%83 oranında paylaşılacaktır. Türkiye “devlet”ine düşen pay ise, Kerkük-Yumurtalık petrol boru hattından yapılan taşımacılığın ücreti olacaktır.

İşte böylesi paylaşım içinde ortaya çıkan “tarihsel fırsat”, Kuzey Irak’taki Kürt yönetimi ile Türkiye devleti arasında “karşılıklı bağımlılık” ilişkisi yaratırken, aynı zamanda “yakın geçmişten dramatik bir ayrılık”ı ifa-

de etmektedir. Böylece petrol üzerinden kurulan “barış köprüsü”ne dayanarak Kuzey Irak’taki PKK varlığı da “barışçıl” biçimde sona erdirilebilecektir. “Tarihi fırsat”, böylesine bir “vana”lık olaydan ibaret görünmektedir.

Öte yandan Kürt petrolünün önce kamyonlarla Kerkük’e taşınması ve ardından boru hattından Yumurtalık’a akıtılacak olması da anlaşmanın ve açılışın ne denli aceleye getirildiğinin bir göstergesidir. Söz konusu olan “tarihi fırsat” olduğundan, taraflar alelacele “vana”yı açmaya çalışmışlardır. ABD’nin uzun süredir üzerinde çalıştığı ve Türkiye’yi “ikna” olmaya zorladığı Kuzey Irak’taki

“federe” Kürt devletinin hamiliğini üstlenmesi olayı da, bu “vana”yla verilen rüşvet ve “vana”yı her durumda kapatabilme olanağıyla kısmen sağlanmış olmaktadır.

Bundan sonra olacak olanlar, “karşılıklı bağımlılık” denilen şeyin nasıl bir zorlama içerdiğinin yaşanarak öğrenilmesini sağlayacaktır. Elbette bu “vana” açılışı, her durumda PKK’nin bölgedeki varlığının sona erdirilmesi yönünde atılacak adımlarla yeni sonuçlar da ortaya çıkartacaktır.

Bu “vana”yla ortaya çıkartılmaya çalışılan “tarihi fırsat”ın “Kürt sorunu”nu çözemeyeceği ise, tarihsel bir olgudur.

Kürt Ulusal Sorununda Uzlaşma ve Devrim

“Bu yolda kimimiz öldük kimimiz kaldık. Bazıları dedi ki bu bir hayaldir. Bırakın bu işleri başaramazsınız. Bu devlette bu ordularla baş edemezsiniz dediler. Şimdi Onlar gelsin görsünler, devrim nasıl yapılır, Kürt anaları nasıl birer devrimci olur gelip görsünler. Bu bir toplumsal devrimdir.” (Aysel Tuğluk, 29 Mayıs 2009)

“Eğer bu düşünce biçimi, bize ilk bakışta son derece usayatkın görünüyorsa bunun nedeni, bu düşünce biçiminin sağduyu denilen şeyin düşünce biçimi olmasıdır. Ama kendi dört duvarının zavallı alanında kapanıp kaldığı sürece bu arkadaş, ne denli saygıdeğer olursa olsun, geniş araştırma dünyasına atılmayı göze aldığı andan başlayarak sağduyu büsbütün şaşılacak serüvenlerle karşılaşır ve metafizik görüş biçimi, boyutları konunun niteliğine göre değişen geniş alanlarda ne denli doğrulanmış ve ne denli zorunlu olursa olsun, her zaman, er ya da geç, ötesinde dar, sınırlı, soyut bir duruma geldiği ve çözülemez çelişkiler içinde kendini yitirdiği bir engele çarpar; bunun nedeni, tekil nesnelere karşısında onların bağlantılarını; tekil nesnelere karşısında, onların oluş ve yokoluşlarını; hareketsizlikleri karşısında, hareketlerini unutmasıdır; ağaçlar, onun ormanı görmesini engeller.” (Engels, *Anti-Dühring*, s. 65.)

Türkiye tarihinde bir “milat” ortaya çıktı: 12 Eylül askeri darbesi.

12 Eylül’ün üzerinden otuz yıl geçmesine rağmen, Kürt ulusal hareketi bir yana bırakıldığında, Türkiye topraklarında devrimci mücadele, tarihinin en olumsuz koşullarında ve boyutunda varılmaya çalışıyor. 12 Eylül “milat”ıyla birlikte, 1980 öncesinin devrimci insanları başta olmak üzere, devrimden, demokrasiden, ileri toplumsal düzenlen, sosyalizmden yana olan insanlar kenara çekildiler, siyasetten, siyasal alandan, siyasal ilişkilerden uzaklaştılar. Ülkenin içinde bulunduğu durum, ülkenin geleceği ve bu geleceği belirleyecek olan siyasal olaylar artık bu kesimin (genel anlamda “sol”) sorunu olmaktan çıktı.

Ama 12 Eylül “milat”ı, sadece devrimci mücadelede yer almış insanların kenara çekilmeleri, siyasal mücadele alanını terk etmeleriyle belirlenmedi. Aynı zamanda devrimci düşünce, devrimci ideoloji bir yana bırakıldı.

Devrimci düşünceye ilişkin tüm kavramların içeriği boşaldı, anlamsızlaştırıldı, somut gerçekliği ifade eden niteliklerinden uzaklaştırıldı. Devrimci düşüncenin, ideolojinin kavramlarının içeriğinin boşaltılması da yeterli olmadı. Bu içeriksizleştirilmiş kavramların yerlerine de yeni, “globalist” boş sözler geçirildi. Bunlar, bir dönem için devrimci mücadeleyi terk eden insanlar için “işe yarar” olmakla birlikte, giderek gelişen olayların tahlil edilmesinde, çözümlenmesinde bir “işe yarar” olmadığı görüldü. İçeriği boşaltılmış kavramlar hiç bir somut gerçekliği açıklamaya yaramadığı gibi, yeni “globalist” kavramlar da işe yaramadı. “Mikro”laştırılan eğitim ve bilimin katkısıyla, her şey parçasal, kendi bütünselliğinden koparılmış olarak ele alındı ve algılandı.

Böylece yeni bir kavrayış, yeni bir söylem ve bunlara uygun kavramlar egemen oldu. Bu durumun en tipik özelliği ise, somut olayların yalın, tecrit edilmiş, kendi

kendine ortaya çıkmış olaylar olarak algılanması oldu. Gelişen olayların süreç olarak ele alınması bir yana bırakıldı, tekil olaylar olarak kavranıldı ve algılandı.

Bir dönem aynı “mikro” ve parçasal söylem sahipleri birbirleriyle anlaşıyor görünüyordu. “Makro” ve bütünsel bakış açısı sahipleri ise, bu “mikro” ve parçasal söylem sahipleriyle apayrı bir dil kullanan, çokça kullanılan deyimle “çağdışı” kalmış “dinozorlar” olarak tanımlandı. Bu durum, yaşamın her alanında, ekonomiden siyasete, toplumsal olaylardan kültüre kadar her alanda yalıtık ve tekil söylemlerin ve bakış açılarının egemenliğini getirdi.

Ancak süreç gelişti. Yılları yıllar kovaladı. Tekil ve parçasal söylemlerin kurguladığı dünyada, kurgusal söylemlerle ve kavramlarla sürdürülen yaşam süreçleri (ekonomik, toplumsal, siyasal, kültürel) kınılmaya başladı. 1997 Asya Krizi, 2000 dünya krizi, 2001 Türkiye ekonomik krizi ve bugün yaşanan “finans krizi”, bir kez daha bütünsel, “makro” bakış açısının gerekliliğini ortaya çıkardığında, egemen tekil ve parçasal söylemler işlevsizleşti ve gelişen krizleri açıklayamaz hale geldi. Herkesin bildiği gibi, son “finans krizi”yle birlikte Marks yeniden keşfedildi.

Olan olmuştu. 12 Eylül “milat”ından sonraki yaklaşık otuz yılda yeni bir kuşak ortaya çıktı. Tüm yaşamlarında sadece tekil ve parçasal söylemlerle eğitilmiş, olayları kurgusalılık içinde algılamış bu yeni kuşak için bu tekil, parçasal ve kurgusal düşünceler tek doğru ve somut düşünce olarak var oldu. Bunun bilim alanında nelere yol açtığını anlatmaya gerek yoktur. Burada bizi ilgilendiren, bu düşünce tarzının siyasal ve toplumsal ilişkiler alanında yaratmış olduğu tahribat ve gerçekliğin kavranılmasında ortaya çıkardığı kınılmalardır.

1984’de PKK ilk büyük eylemini gerçekleştirdiğinde (Eruh ve Şemdinli baskını), 12 Eylül askeri darbesinin devrimci sol hareketler ve kitle üzerindeki terörü büyük bir yol katetmiş, sol örgütler ağır darbeler almış, sol kitle işkence ve terör ile sindirilmiş, pasifize edilmiş, her şeyden önemlisi devrimci mücadeleyi sürdürme iradesini tümüyle yitirmişti. 12 Eylül askeri darbesinin terörüne rağmen devrime olan “inançlarını” tümüyle yitirmemiş olan insanlar, PKK’nin eylemleriyle birlikte bir “umut” ışığı doğ-

duğunu düşündüler. Bu düşünceyle, PKK’nin niteliğini, gelişimini, süreç içinde ortaya çıkabilecek (ve çıkması kaçınılmaz olan) dönüşümlerini önemsemeksizin, kayıtsız-şartsız PKK’yi (düşünsel olarak) desteklemeye yöneldiler.

Genel inanca göre, PKK “marksist-leninist” bir örgüttü, dolayısıyla PKK’nin başarısı ve zaferi “marksizm-leninizmin” başarısı ve zaferi olacaktı. Türkiye devrimcileri arasındaki “enternasyonalist” düşünce, her türlü ulusal ayrımı dışlayan, sadece “devrim” temelinde insanların bir araya geldiği ve mücadele ettiği düşüncesi, PKK’nin başarısı ve zaferinin bir “ulus”un başarısı ve zaferinin ötesinde bir anlama sahip olduğu kanısını oluşturmuştu.

Bu düşünce ve kaniyle, maddi ve somut olarak PKK’nin mücadelesini desteklemek ve katkıda bulunmaktan öte, sadece düşünsel ve manevi olarak “desteklemek” şeklinde ortaya çıkan tutum, Kürt ulusal hareketinin yaşanan süreçte tek “devrimci” hareket ve mücadele olduğu düşüncesini pekiştirdi. Bu öylesine etkin sonuçlar doğurdu ki, bazı sol/marksist-leninist örgütler adlarındaki “Türkiye” sözcüğünü çıkartıp, ülkesel ve ulusal hiç bir işaret taşımayan adlara dönüştürdüler. PKK’nin daha kuruluş aşamasında “ulusal kökene göre ayrı örgütlenme” olduğu bile unutulup gitti.

Süreç devam etti.

Bu süreçte, Kürt ulusal hareketinin PKK eylemleriyle siyasal gündemin birinci sırasında yer aldığı dönemlerin ardından ikincil hale geldiği dönemler yaşandı. Kürt ulusal hareketinin her ikincil plana düşüşüyle, ülkedeki sınıfsal mücadelenin geliştiği, yükseldiği ve ülkenin birincil gündem maddesi haline geldiği görüldü. Sınıfsal mücadelenin her birincil hale gelişi, yani Kürt ulusal hareketinin ikincil hale gelmesi, kaçınılmaz olarak PKK’nin Kürt ulusal sorununu gündemin birincil sırasına yükseltmek yönündeki eylemini beraberinde getirdi. Sınıfsal mücadelenin (ekonomik, demokratik ve siyasal) her ivme kazanır gibi oluşunda PKK’nin siyasal gündemi değiştirici eylemleri, kaçınılmaz olarak orta ve uzun vadeli bir sınıfsal mücadele örgütlenmesini ve yürütülmesini engelleyen, bozan, geriletken bir etmen olarak ortaya çıkmasına yol açtı.

Bu koşullarda, sınıfsal mücadelenin geliştirilmesinin tek yolunun Kürt ulusal soru-

nunun “çözümlemesi” olduğu şeklinde bir düşünce ve beklenti oluştu. Bu da, küçük-burjuva liberal ve “globalist” kesimlerde, “kültürel-özerklik” gibi ulusal sorunları çözmekten çok ötelemeye hizmet eden “çözümler” ortaya atılmasını beraberinde getirdi. Ama hiç biri ve hiç kimse, somut gelişmelerde ortaya çıkan bu durumları doğru ve bütünsel olarak ortaya koyabilme yeteneği ve becerisi gösteremedi. Tekil, parçasal ve kurgusal bilgiye dayanan düşünce sistemiyle böyle bir yetenek ve beceri sahibi olunması da olanaksızdı. Bir kez daha içeriği boşaltılmış kavramlardan yararlanılmaya çalışıldı, bir kez daha “globalist” kavramlarla somut durumlar tahlil edilmeye çalışıldı. Ama sonuç, hep belirsizlik, anlamsızlık ve çözümsüzlük olarak ortaya çıktı.

İşte böylesi bir tarihsel süreç sonunda 2009 yılının ortalarında bir “tarihsel fırsat” söylemi ortaya atıldı. 1990’daki Turgut Özal’ın “fırsat” çılığının bu yeni versiyonu yeni pazarlıklar ve pazarlıklarda üst perdeden konuşmalara yol açtı. Bir yandan “Kürt sorunu”nun “uzlaşmayla” çözümlenmesinden söz edilirken, diğer yandan “devrim”den söz edenler ortaya çıktı. Bunun en son örneği, Diyarbakır Kültür ve Sanat Festivali’nde Aysel Tuğluk’un konuşması oldu.

“Bu yolda kimimiz öldük kimimiz kaldık. Bazıları dedi ki bu bir hayaldir. Bırakın bu işleri başaramazsınız. Bu devlette bu ordularla baş edemezsiniz dediler. Şimdi Onlar gelsin görsünler, devrim nasıl yapılır, Kürt anaları nasıl birer devrimci olur gelip görsünler. Bu bir toplumsal devrimdir. Bizi bugünlere getiren şehitlerimizi anıyoruz. Diline kültürüne sahip çıkan halk yenilmez. Zorbalığın her türlü süne maruz kaldık. Ama yok olmadık, direndik. Mücadelemiz sayesinde yenilmedik. Mem-ü Zin gibi bu topraklara bağlı kaldık. Ya aydınlık bir baharı yaşayacağız. Ya da zifiri karanlık bir baharı yaşayacağız. Biz halk olarak tercihimizi koyduk. Savaş ancak ve ancak barışla biter. Umudunuzu kıracağız, sindireceğiz diyenler halen buna devam ediyorlar. Operasyonlar devam ediyor. Vekillerimizi polis zoruyla ifadeye götürmeye çalışıyorlar. Çocuklarımız ve arkadaşlarımız tutuklanıyor. Ama yine de başa-

ramayacaklar. Biz bu baharı halkımızın özgürlük baharı yapacağız. Bizi tanıyacaklar. Bizi siyasi ve kültürel haklarımızla tanıyacaklar. Hakkımız ve hukukumuz olanı istiyoruz. Bu topraklarda özgür ve eşit yaşamak istiyoruz. Reddedilmek değil, öldürülmek değil açlığa mahkum edilmek değil, kimliğimizle onurumuzla değerlerimizle yaşamak istiyoruz.”

Aysel Tuğluk’un, geçen yıl *Radikal-2*’ye yazdığı ve “Türk” aydınlarının büyük övgülerine “mazhar” olan konuşmasının ardından yaptığı bu “devrim” vurgulu konuşma, 12 Eylül “milat”ından bugüne kadar oluşan kurgusal düşüncenin dışı vurumudur.

Aysel Tuğluk, “Kürt sorunu” konusunda “tarihsel fırsat”ın ortaya çıktığı iddiası içinde “görüşme/pazarlık” masasına en üst ve en geniş taleplerle oturma zihniyetinin yansıması olarak “devrim”den, “toplumsal devrim”den söz etmektedir. Sözcükler yalındır, herhangi bir bilimsel içeriğe de sahip değildir. “Devrim” denilen şey, bir şeylerin değişmesi, altüst olması; “toplumsal devrim” denilen şey, bir topluluğun, bir yığın bu değişim sürecine katılmasından ibarettir. Ancak “çağdışı” kaldığı ilan edilmiş, son “finans krizi”yle birlikte yeniden keşfedilmiş Marks’a, marksizm-leninizme göre, bu kavramların bir içeriği, bir anlamı ve bir açılımı vardır. Dolayısıyla bu kavramları, yani devrim, toplumsal devrim gibi kavramları marksis-leninist bağlamda düşünen, algılayan, tanımlayan insanlar için Aysel Tuğluk’un sözleri daha farklı anlamlara gelmektedir.

Çok bilinen, ama hiç anımsanmak istenmeyen devrim tanımı şöyledir:

“*Devrim politik iktidarın ele geçirilmesidir; veya devrim bir üretim tarzından bir ileri üretim tarzına geçiştir*” şeklinde karşı karşıya getirilmeye çalışılan bu iki tanım, kendi başlarına hem doğru, hem de eksiktir; ve eksik oldukları için de yanıltır. Marksist devrim teorisinde böyle karşı karşıya getirilen bir ikilem yoktur. İktidar meselesi her devrimin ana meselesidir; ama bütünü değildir. *‘Proletarya ve müttefiklerinin iktidara el koymasındır*’ şeklindeki devrim tanımı tek başına eksiktir ve dolayısıyla her eksik tanım gibi yanıltır. Tarihte proletaryanın iktidarı ele geçirdiği halde

sosyal dönüşümü sağlayamadığı, Paris Komünü gibi pek çok devrimci girişimi olmuştur. Bu tanıma göre bütün bu hareketleri devrim saymak gerekecektir. Aynı şekilde ikinci kavram da eksik olduğu için nitelik belirleyici değildir. Bu tanıma göre 'yukarıdan devrim'le Almanya'yı feodalizmden kapitalizme yükselten Bismarck yönetimini devrimci saymak gerekecektir.

Marksist devrim anlayışı, sürekliliği ve kesintisiz bir ihtilâl sürecini öngörmektedir. Devrim, halkın devrimci girişimiyle –aşağıdan yukarı– mevcut devlet cihazının parçalanarak, politik iktidarın ele geçirilmesi ve bu iktidar aracılığıyla –yukarıdan aşağıya– daha ileri bir üretim düzeyinin örgütlenmesidir.”*

“Marks ve Engels’de, **politik devrim, sosyal devrim ve sürekliliği devrim** olmak üzere üç tip devrim kavramını görmekteyiz.

Marks ve Engels’e göre politik devrim, politik iktidarın o tarihsel süreç içinde daha ilerici bir yönetime, mevcut gerici iktidarın alaşağı edilerek geçmesidir. Bir hareketin politik devrim olabilmesi için halk** kitlelerinin, en azından önemli bir kesiminin iktidara yönelik mücadelesinin olması şarttır. Ancak kitlelerin ayaklanması sonucu iktidarın devrimci ellere geçmesi halinde politik devrimden söz edilebilir.*** İkinci olarak, Marks ve Engels’e göre, bir hareketin politik devrim sayılabilmesi için, bu hareketin sonucunda oluşan yönetimin ilerici ve demokrat olması şarttır. Marks’ın bu tanımı tekel öncesi

dönemin burjuva toplumuna ilişkindir. Marks ve Engels’teki ilerici ölçüsünü oldukça ilginçtir. Bir hareketin ilericiliğinin ölçüsü olarak diyor ki Marks:

“Kamu kredisi ile özel kredi, bir devrimin şiddetini ölçmeye yarayan ekonomik termometreleridir. Onların düştüğü oranda devrimin yıkıcı ve yaratıcı gücü yükselir.” (*Fransa’da Sınıf Mücadeleleri*, s. 53)****

Kamu kredisi ve özel kredilere sadece ve sadece tek bir yönetim ölümcü darbeyi indirebilir; o da proletaryaya yönetimidir. Bu bakımdan, burjuva toplumu zemini üzerinde yıkıcı şiddeti ve yaratıcı gücü en yüksek olan politik devrim, proletaryaya devrimidir. Bu devrim aynı zamanda sosyal dönüşümü de sağlar (sosyal devrim). Çünkü bu devrim, burjuva kredisini ve borsayı ortadan kaldıracaktır. Bu ise, burjuva üretim ve rejiminin ortadan kalkmasıdır; yeni bir sosyal ve ekonomik düzene geçektir.”*****

Bu çok bilinen, ama hiç anımsanmayan marksist-leninist politik ve toplumsal devrim tanımları ışığında bakıldığında, “Kürt sorunu”na ilişkin “tarihsel fırsat”ın yalnız bir uzlaşma/pazarlık ilişkisinden başka bir şey olmadığı, devrimle, toplumsal devrimle bir ilişkisi bulunmadığı kolayca anlaşılabilir. İster A. Öcalan’ın “demokratik cumhuriyet” tezi, ister DTP’nin “barışçıl çözüm” tezi çerçevesinde ele alınsın, ortaya atılan tüm “çözümler” devrim dışı çözümlerdir.

Ama gerçeğin böyle olması ile söylemin “devrimci” olması farklı şeylerdir. Gerçekte “T.C.” ile PKK’nin mevcut rejimin “bekası”, “üniter devlet”in varlığı, “ulusal devlet sınırları”nın kalıcılığı çerçevesinde bir anlaşmaya, uzlaşmaya varmalarından söz edilmektedir. Bu anlaşmanın ya da uzlaşmanın, Türkiye’nin ekonomik ve toplumsal düzeyinde hiç bir “köklü”, “radikal” ya da “dev-

* Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim I*.

** Halk siyasi bir kavramdır. İçinde bulunan devrimci aşamaya göre bir araya gelen, çıkarılan mevcut hakim sınıflara karşı olan sınıfların kompozisyonudur. (*Mahir Çayan’ın notu*.)

*** Marks ve Engels’e göre, eğer bir politik devrim, sosyal dönüşümü sağlarsa, o, aynı zamanda sosyal bir devrimdir. Sağlamazsa politik devrim olarak kalır. *Manifesto*’ın 1888 tarihli İngilizce Baskıya Önsöz’deki komünist işçi tanımı şöyledir: “İşçi sınıfının politik devrimlerin yetersizliğine inanmış ve toptan bir sosyal değişimin zorunluluğunu ilan etmiş olan her bir kesimi kendisine komünist diyordu.” (*Manifesto*, s: 24) (*Mahir Çayan’ın notu*.)

**** Bu ölçü çağımızdaki yarı-sömürge, sömürge ülkelerdeki, sözde ilerici, anti-emperyalist, öde ise emperyalizmin bir iktidar değişikliğinden başka bir şey olmayan bir yönetim yenilenmesi ile, gerçekten ilerici, milliyetçi, bir küçük-burjuva devrimci iktidarı ayırdetmekte de geçerlidir. (*Mahir Çayan’ın notu*.)

***** Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim I*.

rimsel” bir değişimi içermediği, sadece siyasal sistemin bazı yönlerinin reforme edilmesiyle sınırlı olduğu tarafların tüm açıklamalarında açıkça ortaya konulmaktadır.

Buna rağmen hala birileri “devrim”den, “toplumsal devrim”den söz edebiliyorsa, bunun tek nedeni, bu kavramların hala bireyler ve kitleler üzerinde önemli bir etkiye ve güce sahip olduğudur. Özcesi yapılmak istenen, “uzlaşma/anlaşma masası”nda daha güçlü görünmekten ibarettir ve “devrim” kavramı bu masada en güçlü “koz” olarak elde tutulmaya çalışılmaktadır.

Aysel Tuğluk’un sözünü ettiği “devrim”, “toplumsal devrim” sözcükleri, içeriksiz biçimde pazarlık masasına yatırılmaktadır. Türkiye devrimi, Türkiye devrimci hareketleri ve genelde devrimci sol, kendi iradesine rağmen bu pazarlık masasında bir “koz” olarak kullanılmak istenmektedir. Şüphesiz bunun “Kürt sorunu”nun çözümünde ne kadar etkin bir “koz” olacağını zaman gösterecektir. Ancak “devrim”, pazarlık masasına “koz” olarak konulduğu andan itibaren devrimcilerin yapması gereken tek şey, bunun basit bir pazarlık “kozu” olamayacağını, sorunun çözümünün tek yolu olduğunu ortaya koymak ve bu yönde hareket etmektir.

Aysel Tuğluk ya da onun sözlerinde ifadesini bulan Kürt ulusal hareketi, eğer “devrim”den söz ediyorlarsa, bu sözlerinin gereğini yapmalarını beklemek de devrimden yana olan herkesin hakkıdır.

Eğer söz konusu edilen bir “Kürt devrimi” ise, öncelikle siyasal iktidarın “T.C”den alınması ve bu iktidar aracılığıyla yeni ve ile-

ri bir toplumsal düzenin örgütlenmesi istenmelidir. Böyle bir devrim, kaçınılmaz olarak anti-feodal, anti-emperyalist (yeni söylemle anti-globalist) bir devrimdir. “Devrim”den söz edenler, bu niteliklere sahip bir devrim programını ortaya koymak ve buna uygun adımlar atmak zorundadırlar. Bunlar bir yana bırakılarak, “devrim”, “toplumsal devrim”den söz etmek, yalın bir demagoji olmaktan bir adım öteye geçmez ve devrim beklentisi olan kitleleri aldatmaktan başka bir anlama gelmez.

Türkiye oligarşisine ve Amerikan emperyalizmine “pazarlık masası”nda “devrim”den söz ederek gözdağı vermek, bunu pazarlıkta daha fazla talep kabul ettirmenin aracı olarak kullanmak, belki küçük-burjuvalar için “akıllılık” olarak görünse de, eski söylemle “taktik hevalım” olarak geçiştirilse de, tarihsel süreçlerde bu “akıllılık”ın ortaya çıkartacağı sonuçlar büyük bir düş kırıklığından başka bir şey olmayacaktır. Elbette Kürt halkı, Kürt işçi ve köylüleri, şu ya da bu küçük-burjuva milliyetçi hayallerle aldatılabilir, ama bu aldatma sonsuza kadar sürmeyecektir.

Kürt halkının yapması gereken ve yapacakları şey, Türkiye işçi ve köylülerinin birleşik hareketiyle, Marks’ın ünlü sözüyle, “devrimi sürekli kılmaktır”. Küçük-burjuva demokratlarının, milliyetçilerinin “devrim”den söz ettikleri her yerde, onları gerçek bir devrim yapmaya zorlamaktır. Ancak o zaman bu küçük-burjuvalar da, “devrim” sözcüğüyle oynamalarının, kendi çıkarları için kullanmalarının ne denli “zararlı” olduğunu göreceklerdir.

Dışa Bağımlılık ve Türkiye Örneği

“Dünyada bağımsızlık kavramını anlamını yitirmiştir, artık karşılıklı-bağımlılık egemendir.”

Bu söz, 1980 sonrasında geri-bıraktırlmış ülkelerin içine düştükleri “borç krizi” koşullarında ortaya atılan bir slogan olmuştur. Bu slogana göre, bağımsızlıktan söz etmek çağdışı bir anlayıştır; çağın gerçekliği ülke ekonomilerinin karşılıklı bağımlılık içine girmesidir.

Bu slogan ve bu mantık içinde Türkiye ekonomisi hızla “ithal ikameci sanayileşme”den “ihracata yönelik sanayileşme”ye dönüştürüldü. Bu dönüşümle birlikte ihracat hızla arttı, ihracatçılar dünyanın en ucra köşelerinde pazar arar duruma geldi, Papua-Yeni Gine bile keşfedildi!

İhracat arttıkça ithalat arttı, ithalat arttıkça ihracat daha da arttı. Böylece Türkiye ekonomisi “ihracata yönelik sanayileşme” çerçevesinde 100 milyar dolara aşan bir ihracat değerine ulaşırken, ithalat da daha büyük oranda arttı. İhracat tümüyle ithalata bağımlı hale geldiğinden, ihracattaki her artış, daha büyük oranda artan bir ithalata birlikte görülür oldu.

Bu gelişmelerle birlikte sanayileşme, tarım reformu gibi kavramlar bir yana itildi, ülkenin dışa bağımlılığında söz eden pek kimse kalmadı. Artan ithalat ve ihracatla birlikte büyüyen dış ticaret açığıyla da ilgilenen pek kimse kalmadı. Zaman zaman “dış ödemeler dengesi” ya da dar anlamıyla “cari açık” konusunda yoğun tartışmalar yapıldıysa da, hemen her durumda “cari açığın nasıl kapatılacağı”, yani dış ödemeler dengesi açığının nasıl finanse edileceği dışında bir

yerin ötesine geçilemedi.

Ekonomik ve siyasal bağımsızlık tümünden bir yana itildiğinden, her şey varolan ilişkileri (statükoyu) sürdürme ve koruma çerçevesinde ele alındı. Bir ülkenin ekonomik büyümesinin yalın biçimde ithalat ve ihracatla belirlenmediği, asıl olarak *ülke içi tasarruf oranları* ve *ülke içi sermaye birikimiyle* belirlendiği kolayca unutturuldu. Bütçe ve dış ödemeler dengesi açıklarının “finansmanı”nın dışında kalan hiç bir şeyin önemi yoktu!

Dışa bağımlı ülkeden söz etmek ne denli “çağdışı” ilan edildiyse, ülkenin dışa bağımlılığı da o ölçüde arttı.

Gerçekler yalındı. Dışa bağımlı ülke olmak, ülkenin iç ekonomik ve siyasal dengelerinin dış dinamikler ve dış güçler tarafından belirlendiği, ülke içindeki üretimin büyük ölçüde dışa bağımlı, dış sermayenin yatırım ve gereklerine göre yapıldığı bir ülke olmaktır. Böyle bir ilişki içinde, “parayı veren, düdüğü çalar” olduğundan, ülke içindeki üretimi sağlayan yabancı sermayenin, aynı zamanda sermaye birikiminin temelini oluşturan kârlarını, kendi sermayesinin “getirisi” olarak kendi sermayesinin büyümesi için kullanmasında da şaşırtıcı bir yan yoktur.

Ama dışa bağımlı ülkenin kendi iç/ulusal sermaye birikimi olmadığından, ekonomik gelişme için sürekli olarak yeni sermayeye ihtiyaç duyduğu oranda yabancı sermayeye olan bağımlılığı daha da artar. Bu bağımlılık, giderek yabancı sermayenin kâr oranlarının (ya da borç faiz oranlarının) sürekli artmasına yol açarak ülke içi/ulusal

sermaye birikimini daha da engeller.

Gerçeklikte, bir ülkenin ekonomik kalkınması, büyümesi, o ülke yurttaşlarının artan gelirleri, artan tüketimleri ve yükselen yaşam standartlarıyla somutlaşırken, aynı oranda ülke içi/ulusal sermayenin giderek büyümesi, daha büyük yatırımları yapar hale gelmesi demektir. Bir ülke kendi iç/ulusal sermaye birikimine sahip değilse, kaçınılmaz olarak üretimi gerçekleştirebilmek ve artırabilmek için dış/yabancı sermayeye, yani başka ülkelerin kendi iç/ulusal sermaye birikimine ihtiyacı vardır. Böyle bir ihtiyaç, bağımlılık, kaçınılmaz olarak bu dış/yabancı sermayenin istek ve çıkarlarının öne geçtiği bir ekonomik ve siyasal ilişkiler alanı oluşturur.

En yalın haliyle, ülke insanlarının ihtiyacı olan ekmeği üretebilmek için buğdaya ihtiyaç vardır ve buğday ise ülke içi üretimden karşılanmadığı oranda dışardan ithal edilmek durumundadır. Ülkenin herhangi bir ürünü böyle bir ithalatı “finanse” etmek amacıyla satılır ve buradan elde edilen para/dövizle ihtiyaç duyulan ürün (örneğinizde buğday) ithal edilir. Bu durumda, ihracat, ithalatı karşılamak için yapılan basit bir değiş-tokuş işleminden başka bir şey değildir.

Bu değiş-tokuş işleminde öyle bir fark ortaya çıkmalıdır ki, ihracattan elde edilen gelirler ithalata ödenenden fazla olduğu oranda, yeni ve ek sermaye olarak ülke içinde yeni üretim alanlarına yatırılabilir. Bu açıdan, dış ticaret dengesi, ithalat ile ihracat gelirleri arasındaki fark “pozitif”, yani ihracat geliri ithalattan daha fazla olursa, “ihracat” ya da “ihracata yönelik sanayileşme” ülkenin büyümesine katkıda bulunur, onun itici gücü olur ve böylece yurttaşların genel refah seviyesi sürekli ve istikrarlı bir biçimde yükselir.

Ama dış ticaret dengesi “negatif”, yani sürekli açık verir nitelikte olursa, ithalatı finanse etmek için ülkenin olağan ve eski sermayesiyle üretilmiş olan tüm ürünler “ihracat” edilmek, yani satılmaz zorundadır. Zorunda bulunduğu için de, dış piyasalarda pazarlık gücü yoktur, verilen her fiyatı kabul etmek zorundadır.

Bir üretimin gerçekleştirilmesi için gerekli olan “üretim girdileri”, sermaye (sabit sermaye ve hammaddeyi sermaye kapsamında ele alıyoruz) ve emek-gücü olduğu

için, dıştan gelen sermaye, üretimin gerçekleşmesinin temel unsuru durumundadır. Dış sermaye yatırımı koşullarında ülke içinde yapılan tek şey, “katma değer” adı altında emek-gücünün değerinin bu sermayeye aktarılmasından ibarettir. Sermaye birikimi ya da sermayenin kendisini büyütmesi ise, bu üretim sonucunda elde edilen ürünlerin satılması sonucunda ortaya çıkan *kârın sermayeye katılmasıyla* sağlanır. Kârlardaki artış, aynı zamanda sermaye birikimindeki artıştır, sermayenin büyümesidir. Büyüyen sermaye ise, daha büyük yatırımların yapılması, daha büyük kârların elde edilmesidir. Büyüyen sermaye ve yatırım da, *istihdamın büyümesi* demektir. Büyüyen istihdam, daha fazla emek-gücüne ihtiyaç duyulması demektir ve giderek çalışan nüfus artarken, çalışan nüfusun toplam gelirleri de artar. Artan gelir de, bireysel tüketim gücünün artışını sağlayarak, bireylerin yaşam standartlarının yükselmesine yol açar. Bu nedenle, bir ülkenin kalkınması, ülke ekonomisinin büyümesi, ülke yurttaşlarının yaşam standartlarının yükselmesinin temel koşuludur.

Ama ülke ekonomisi dışa bağımlı, sermaye gereksinmesi dıştan sağlanıyor, yeni yatırımlar için dış/yabancı sermayeye ihtiyaç duyuluyorsa, o ülkenin bu üretim sürecinden elde ettiği tek gelir, sermaye dışı unsurların üretimde oynadıkları role bağlı gelirlerden ibarettir. Sermaye ve emek-gücü çerçevesinde ele alındığında, böyle bir ülkenin tüm geliri yabancı sermaye yatırımlarının kârlarını temin etmek amacıyla kullanılan *emek-gücünün gelirinden* başka bir şey değildir. Burada sermayenin kârından söz edilemediğinden, sermayenin büyümesinden, sermaye birikiminden de söz edilemez. Ülkenin gerçek tek sermayesi, emek-gücüdür. Emek-gücünün fiyatı (gelir) ise, işçi ücretleridir. Dışa bağımlı bir ülkenin kendi öz sermayesine sahip olabilmemesinin tek yolu, bu işçi ücretlerinden yapılan zorunlu ya da gönüllü tasarruflardır. Yani işçinin aldığı ücretten daha düşük bir tüketimde bulunmasıdır. Sadece ücret ile tüketim arasındaki bu fark, iç sermaye birikimini oluşturabilir. Zaten sermayenin kârının temelinde işçi ücretlerinin asgari düzeyde tutulması yattığından, böyle bir yolla sermaye birikiminin sağlanması maddi olarak olanaksızdır.

Ülke içi sermaye birikimi sağlanmadığı

sürece, dış/yabancı sermaye ülkede faaliyet gösteren, yani üretimi gerçekleştiren tek sermaye haline gelir. Dış/yabancı sermayenin böylesine tekelleşmesi ise, bu sermayeye olağanüstü güç kazandırır. Artık bu tekelci sermaye, her durumda kendi kârlarını maksimum noktaya yükseltecek taleplerde bulunabilir. Sermaye kârının kaynağı emek-gücü olduğundan, bu tekelci sermayenin ilk ve temel talebi işçi ücretlerinin düşürülmesi olacaktır. İşçi ücretlerinin nominal olarak düşürülmesinin toplumsal ve siyasal bedeli çok ağır olduğundan, ücret indirimleri her durumda emeğin yoğunlaştırılmasıyla sağlanır. Giderek işçilerin yaşam koşulları bozulur, eski yaşam standartlarının altına düşmeye başlar. Eskiden bir kişinin çalışmasıyla bir ailenin geçimi sağlanabilirken, şimdi aynı ailenin aynı yaşam standardını sürdürbilmesi için birden çok kişinin çalışması zorunlu hale gelir. Süreç devam ettiği sürece, bu daha fazla çalışma zorunluluğu doğal sınırlarına ulaştığı andan itibaren, çalışan kesimin tüketim gücü azalmaya başlar. Bir dönem ek emek-gücüyle sağlanan gelişme, şimdi ters yönde bir gelişmeyle (azalma) tamamlanır.

Genel olarak kapitalizm koşullarında sermayenin bu olağan hareketi, dışa bağımlı ülkede dış/yabancı sermayenin ülke içi birikimi kendi birikimi haline dönüştürmesiyle birkaç misli hızla ve oranda ilerler. Bağımlı ülke, üretimin sürdürülebilmesi için tekelci sermayenin tüm taleplerini yerine getirmeye zorlanır. Ülke içi birikim dışa aktarıldığından, dış/yabancı sermayenin kârlarını başka yollarla temin etmeye çalışır. İşçi ücretlerinin ve tarımsal ürünlerin fiyatlarının düşürülmesinin doğal sınırlarına ulaşıldığında yapılacak fazla bir şey kalmaz. Kimi zaman özelleştirme adıyla, kimi zaman kamu arazilerinin satışıyla elde edilen gelirlerle bir parça daha "finansman" sağlanabilse de, bunun da doğal ve toplumsal sınırlarına ulaşıldığında, bağımlı ülke için artık kendi varlığından, hükümranlığından vazgeçmekten başka seçenek kalmaz.

Asıl sorun, kapitalizm koşullarında üretimin sermaye ve emek-gücü bileşeninden oluşan bir bütüne bağımlı olmasıdır. Sermaye dıştan getirilerek, ülke içi emek-gücünün kullanılmasıyla sağlanan gelişme (üretim), her durumda "sermayenin geliri" olarak kabul edilen *kârın* dışarıya aktarılmasından

başka sonuç üretmez. İlk sermaye birikiminin nasıl sağlandığı bir tarafa bırakılacak olursa, varolan sermayenin büyümesi, sadece ve sadece üretim sürecinden elde edilen kârın (artı-değer) sermayeye katılmasıyla olanaklı olduğunun *unutulması* ve *unuturulması*, dışa bağımlılığın sürdürülmesinin ilk koşuludur.

Elbette tüm değerlerin yaratıcısı emektir, emek-gücüdür. Bu anlamda sermayeyi yaratan ve üreten emektir, emek-gücüdür. Ancak emeğin, emek-gücünün böylesi bir temelde hareket etmesi başka şeydir, sermayenin egemen olduğu bir sistemde yaşanması başka şeydir. Emek-gücünü esas alan üretim ilişkilerinin adı *sosyalizm* iken, sermayeyi esas alan üretim ilişkilerinin adı *kapitalizm*dir. Dolayısıyla kapitalizm koşullarında emek-gücünün sermayenin gerçek varedicisi olduğundan söz etmek, sömürülen kitleyi teselli etmekten başka bir anlam gelmez. Bir kez daha yinelersek, kapitalizm koşullarında asıl olan sermayedir ve sermaye birikimidir. Diğer bir ifadeyle, kapitalizm koşullarında üretimin, ekonomik gelişmenin, ekonomik kalkınmanın, bireysel ve ülkesel refahın temel unsuru sermayedir.

Ülke içi sermaye birikimine sahip olmayan ülkeler, dış/yabancı sermayenin kârlarını maksimize edecek koşulları yaratmaktan başka seçeneğe sahip değildir. "İhracata yönelik sanayileşme" sloganıyla ortaya çıkarılan ekonomik yapıda görüleceği gibi, bu da bağımlı ülkenin yurttaşlarının sadece iş-gücü (emek-gücü) olarak üretimde yer aldıkları ve bu oranda kendi paylarına düşen gelirle yaşamak zorunda kaldıkları bir düzen ortaya çıkarır. Sermaye ulusal/ülkesel nitelikte olmadığından, bu sermayenin hareketi de ülke yurttaşlarının çıkarları doğrultusunda hareket etmez. Tam tersine, kendisini genişletme sürecinde, ülke yurttaşlarının emek-gücü değerinin sürekli azaltılması yönünde hareket eder. Ülke ve ülkenin yurttaşları, adı ister ulusal-devlet olsun, hiç bir biçimde kendi kaderlerini kendileri belirleyemez. Toplumun hangi ürünlere gereksinmesi olduğunu saptamak ve bu yönde yatırım yapmak bir tarafa, kendi emek-gücünün gelirini artırmak yönünde bile hareket edemez. Çünkü böylesi bir hareket dış/yabancı sermayenin kârını azaltır, dolayısıyla da kabul edilemez bir durumdur. (Kıdem

tazminatlarının kaldırılması ve yerine “fon” oluşturulmasına ilişkin yasa değişikliği hazırlıkları da bu gerçeğin açık ifadesidir.)

Bağımlı ülkenin her yurttaşı, her bireyi, bir an için oturup düşünmelidir. Nasıl bir ülkede, nasıl yaşamak istemektedir?

Eğer bir anlık düşüncede, “AB ülkelerindeki gibi” ya da bir başka “gelişmiş sanayi ülkesi”ndeki gibi bir sonuca ulaşıyorsa, her durumda bu ülkelerin kendi iç sermaye birikimine sahip olduklarını gözönüne almalıdır.

Burada devrimden, sosyalizmden söz etmiyoruz. Kapitalizmi verili koşul olarak kabul ederek, bir ülkenin kendi iç dinamikleriyle, kendi olanaklarıyla nasıl gelişebileceği ve kalkınabileceğinden söz ediyoruz. Diyoruz ki, dışa bağımlılık, sanıldığı ve gösterildiği gibi, ülkenin gelişmesinin ve kalkınmasının bir unsuru değil, tersine gelişmenin ve kalkınmanın en temel engelidir.

Türkiye'nin ihracatının şu kadar olduğu, ithalatının şu hacimde olduğu, doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının şu boyutta bulunduğu vb. verilere bakarak, ülkenin geliştiğinden, kalkındığından söz etmek, sadece gerçekleri gizlemekten başka sonuç vermemektedir.

Salt dış ticaret verilerine bakıldığında, örneğin 2008 yılında (ki son üç ayda dış ticarette %25 oranında düşüş yaşanmıştır) dış ticaret açığı, yani ihracat ile ithalat arasın-

daki fark 69,9 milyar dolardır.

Açıktır ki, bu fark, ülke içi üretim ile ülke içi tüketim arasındaki farktır. 2008 yılı için söylersek, Türkiye ekonomisi 69,9 milyar dolarlık üretim eksikliğine sahiptir. Bu eksik üretimin karşılanabilmesi için ise, ... milyar dolarlık sermaye yatırımı yapılması gerekir. Asıl sorun, bu üretim artışını gerçekleştirebilmek için gerekli olan sermayenin nereden ve nasıl bulunacağı, bunun karşılığında ne kadar bedel ödeneceğidir.

Eğer bir ülke ekonomisi ithal ettiğinden daha fazla ihracat yapıyorsa, bunun açık ifadesi, tükettiğinden daha fazla ürettiğidir. Bu üretim fazlasının ihracatıyla elde edilen gelir de, her durumda o ülkenin kendi iç üretimiyle sağlayamadığı farklı ürünlerin ithalatına olanak sağlar ve bu yolla ülke yurtttaşlarının tüketimleri çeşitlenir, daha farklı ürünleri tüketebilir hale getirir. Çok popüler sözle, sorun Çikita muzunu yemek değildir; sorun Çikita muzunu talebinin gerçek bir gelire finanse edilmesidir.

Son “lüks” turizm yatırımlarına bakıldığında bile, ülkenin içinde bulunduğu durum açıkça görülür.

Rus-yahudi sermayesinin turizm yatırımlarını gerçekleştirmesi karşısında, bunun ülke için ne kadar “önemli” olduğundan, yabancı sermayenin Türkiye'ye ne kadar “güvendiğinden” söz edenler, bu sermayenin harekete geçireceği “hizmetliler”in elde ede-

	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış Ticaret Dengesi	
	Toplam (milyon \$)	% Değişim	Toplam (milyon \$)	% Değişim	Toplam (milyon \$)	% Değişim
2000	27.775	4,5	54.503	34,0	-26.728	89,8
2001	31.334	12,8	41.399	-24,0	-10.065	-62,3
2002	36.059	15,1	51.554	24,5	-15.495	53,9
2003	47.253		69.340	34,5	-22.087	42,5
2004	63.167	33,7	97.540	40,7	-34.373	55,6
2005	73.476	16,3	116.774	19,7	-43.298	26,0
2006	85.535	16,4	139.576	19,5	-54.041	24,8
2007	107.272	25,4	170.063	21,8	-62.791	16,2
2008	132.002	23,1	201.961	18,8	-69.959	11,4
2008 Ocak-Nisan	44.500		67.066		-22.567	
2009 Ocak-Nisan	32.075	-27,9	38.910	-42,0	-6.835	-69,7
2008 Ocak	10.632		16.339		-5.707	
2009 Ocak	7.890	-25,8	9.273	-43,2	-1.383	-75,8
2008 Şubat	11.077		16.026		-4.949	
2009 Şubat	8.440	-23,8	9.014	-43,8	-574	-88,4
2008 Mart	11.427		16.812		-5.385	
2009 Mart	8.169	-28,5	10.504	-37,5	-2.335	-56,6
2008 Nisan	11.364		17.889		-6.525	
2009 Nisan	7.576	-33,3	10.119	-43,4	-2.543	-61,0

ceği ücretten başka bir şeyin söz konusu olmadığını görmezlikten gelirler.

Bugün Türkiye, sermayenin kendi dayattığı koşullarda dışardan geldiği ve ülke içinde sadece sınırlı ölçüde hammadde ve sınırsız ölçüde emek-gücü kullandığı bir ülke haline gelmiştir. Böyle bir ülkenin yurttaşları, artık sadece hizmetler sektöründe çalışan işgücünden ibarettir. *Komünist Manifesto*'nun bilinen sözüyle, "işçinin de vatani yoktur". Bu koşullarda, o ülke yurttaşlarının ülkenin "bekası"yla ilgilenmeleri, ülkenin geleceğinden kaygılanmaları zaten beklenebilir.

Bugün Türkiye insanı için esas olan, ülkenin şu ya da bu toprağının, "çakıl taşının" kime ve nasıl verildiği ya da verileceği değil, ekonominin dışa bağımlılığı, ülke insanının dış sermayenin ucuz işgücü olarak tüketilmesidir. Kredi kartları gibi yapay uyarıcılarla sağlanan tüketim artışına aldanarak, ülkenin dışa bağımlılığının getirmiş olduğu sonuçlara katlanmak zorunda kalacak olan insanlar, her durumda ülkenin kendi dinamikleriyle kalkınması ve büyümesinin kendi bireysel gelirleri açısından nasıl bir katkıda bulunacağını gözönüne almak zorundadırlar. Ülke içi kaynaklara dayanan gerçek bir ekonomik büyüme, her durumda ülke-

nin ve insanların refah düzeyinin gerçek ve kalıcı yükselmesini sağlar.

Dışa bağımlı olmayan, bağımsız bir ekonomik gelişmenin ve büyümenin nasıl sağlanacağı ise çok açıktır. 1960 sonrasında yapılan tartışmalar, planlamalar anımsandığında, bunun nasıl sağlanabileceği açıkça anlaşılabilir. Bunun için Kurtuluş Cephesi'nin 60. sayısında yayınlanmış olan "*Alternatifi Olmayan Tek Ekonomi Politika*" ve 52. sayısında yayınlanan "*'Globalleşen' Dünyada Anti-Emperyalist Bir İktidar Yaşayabilir mi?*" yazılarına bakılması bile yeterlidir.

Asıl olan bağımlılık yüzünden ödenen bedel ve bağımsızlık koşullarında elde edilecek gelişme düzeyidir. Mayınların temizlenmesi karşılığında 44 yıllığına 216.000 dönüm tarımsal arazinin hangi yabancı sermayenin yatırım alanı olacağını tartışmak yerine, bu tarımsal arazide yapılacak ulusal üretimin ülke kalkınmasına ve ülke insanına neler sağlayabileceğini saptamak önemlidir. Emek-gücü, üretim için gerekli araçlara sahip olduğu sürece herşeyi vareden ve üretken tek güçtür. Doğal olarak da, emeğin ürünleri de, emeğin sahiplerine ait olacaktır.

İşte dışa bağımlı bir ülkenin gerçek kurtuluş yolu böylesine yalın ve basittir.

TÜRKİYE HALK KURTULUŞ PARTİSİ-CEPHESİ

İlk Genel Komite Üyesi

HÜSEYİN CEVAHİR

1 HAZİRAN 1971

İSTANBUL/MALTEPE

1947'de Tunceli'de doğdu. Yüksek öğrenim için Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesine girdi. Burada devrimci gençlik hareketlerine katıldı. Dev-Genç içinde yer alan Hüseyin yoldaş, Mahir Çayan yoldaşla bu mücadele içinde tanıştı. THKP-C'nin oluşum sürecinde yer aldı ve kurucularından oldu. Oluşturulan ilk Genel Komite'de yer alarak, Doğu Anadolu Bölge Sorumluluğu'nu üstlendi.

THKP-C'nin 1971 yılında başlattığı Öncü Savaşının ilk evresinde gerçekleştirilen merkezi eylemlerin içinde yer aldı. İstanbul'da şehir gerillasının yaratılması amacıyla alınan karar üzerine Mahir yoldaşla birlikte buraya geçti. Has'ların günlük hasılatlarının kamulaştırılması ve siyonist ajan E. Elrom'un tutsak alınması eylemlerine katıldı.

Elrom eylemi üzerine oligarşinin başlattığı kuşatma ve imha operasyonu sırasında, 29 Mayıs 1971'de Mahir yoldaşla birlikte İstanbul-Maltepe'de kuşatıldılar. Bu iki "adalı"nın üç gün süren kuşatması, 1 Haziran günü başlatılan operasyonla sonlanırken, Cevahir yoldaş şehit düştü, Mahir yoldaş ağır yaralı olarak tutsak edildi.

Cevahir yoldaşın sanat ve kültür üzerine yayınlanmış çeşitli yazıları yanında, Küba Devrimi üzerine bir yazısı bulunmaktadır.

TÜRKİYE HALK KURTULUŞ ORDUSU KURUCU VE ÖNDERLERİ

KADİR MANGA ALPASLAN ÖZDOĞAN SİNAN CEMGİL

31 Mayıs 1971 / Nurhak

DENİZ GEZMİŞ

6 Mayıs 1972 / Ankara

YUSUF ASLAN

HÜSEYİN İNAN

**TKP(M-L) VE TİKKO'NUN
KURUCUSU VE ÖNDERİ
İBRAHİM KAYPAKKAYA**

18 MAYIS 1973
DİYARBAKIR

1949 yılında Çorum'da doğdu. İlkokulu bitirdikten sonra Hasanoğlan Öğretmen Okulu'na girdi. Burayı bitirdikten sonra İstanbul Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'na başladı. Aynı zamanda İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi-Fizik Bölümü öğrencisi olan Kaypakkaya, sol düşüncelerle burada tanıştı. Mart 1968'de Çapa Fikir Kulübü'nün kurucuları arasında yer aldı. Çapa Fikir Kulübü'nün başkanı olan Kaypakkaya, 6. Filo'ya karşı bildiri yayınladığı gerekçeyle Kasım 1968'de okuldan atıldı.

FKF ve TİP içinde ortaya çıkan ayrışmada MDD kesiminde yer aldı. *İşçi-Köylü* gazetesinin İstanbul'daki bürosunda çalışan Kaypakkaya, *Aydınlık* ve *Türk Solu* dergilerine yazılar yazdı. Aydınlık içinde meydana gelen ayrışmada D. Perinçek'in başını çektiği PDA saflarında yer aldı. 1972 yılına kadar PDA (TİİKP) saflarında çalıştı ve DABK üyesi olarak görev yaptı. Bu tarihte PDA oportünistleriyle yolları ayrıldı. D. Perinçek ve çevresinin revizyonist ve oportünist olduklarını söyleyen Kaypakkaya, aylık sonrasında TKP(ML)-TİKKO'yu kurdu.

TKP(ML) faaliyetlerinin yoğunlaştırıldığı Dersim bölgesinde mücadele ederken, 24 Ocak 1973'de Vartinek mezrasında oligarşinin resmi zor güçleri tarafından sanıldı. Çatışma sırasında Ali Haydar Yıldız şehit düşerken, Kaypakkaya yaralı olarak çatışma alanından uzaklaştı. Ancak beş gün sonra kendisinin kaldığı köydeki bir öğretmenin ihbarıyla yakalandı. Dört ay süren işkençelerde hiçbir şeyi kabul etmedi ve bu işkençeler sonucu 18 Mayıs 1973'de şehit düştü.

AĞADEDE SARIKAYA

1960/KARS

9 MAYIS 1993/İSTANBUL

1960 yılında Kars'da doğdu. 1977'de devrimci mücadeleye THKP-C/HDÖ saflarında katıldı. 1977-1979 yılları arasında Kars bölgesinde örgütsel faaliyette bulunan "Dede", bu dönemde faşist milis güçlere karşı THKP-C/HDÖ'nin gerçekleştirdiği silahlı eylemlerde yer aldı. MHP Kars İl Başkanı'nın cezalandırılması eylemine katıldı. 12 Eylül askeri darbesi koşullarında tutsak edildi. 1986 yılına kadar Selimiye, Metris, Sağmalcılar ve Erzurum Askeri Cezaevlerinde yattı.

1986 yılında tutsaklığı sona erer ermez pratik örgütsel faaliyet içinde yer aldı. 1991-1993 yılları arasında THKP-C/HDÖ'nin gerçekleştirdiği "30 Mart-Kızıldere Harekâtı" (1991); "Eylül Harekâtı" (1992) ve "15 Mart Harekâtı" (1993) içinde yer aldı. THKP-C/HDÖ İstanbul İl Komitesi üyesi olan "Dede" yoldaş, bir şehir gerillası olarak savaşın tüm zorluklarına ve olanaksızlıklarına rağmen üstlendiği görevleri yerine getirmekte tereddüt etmedi.

9 Mayıs 1993 Pazar günü saat 12'de İstanbul/Fatih'teki örgüt evinin oligarşinin zor güçlerince basılmasıyla başlayan çatışmada katledildi.

LEYLA DOĞAN

1963/KAYSERİ

21 MAYIS 1986/ANKARA

1963 yılında Kayseri'de doğdu. Daha henüz Ortaokul sıralarındayken devrimci mücadeleyle tanıştı. THKP-C/HDÖ sempatizanı olarak örgütsel çalışmalarda kendisinden istenen her şeyi yerine getirmek için olanca gücüyle çalıştı. Örgüt saflarında ortaya çıkan İl. Sağ-sapmanın yarattığı kargaşa içinde bir süre Kayseri ile sınırlı bir ilişki içinde bulundu. 1979 sonlarında bu sağcı unsurlara yönelik polis operasyonunda tutsak edildi. Ankara/Mamak cezaevinde yattı. Tutsaklığının ilk gününden itibaren örgütle bağlantı kurdu ve THKP-C/HDÖ'nin örgütsel işleyişine dahil edildi. 1981'de tutsaklığı sona erdikten sonra değişik kentlerdeki örgüt üyeleri arasında bağlantıların kurulmasında çalıştı. Her koşulda cezaevindeki tutsak yoldaşlarıyla bağlantı kurmayı başardı. Bu görevini 1986 yılına kadar aksatmadan sürdürdü. İşkenceler sonucu meydana gelen rahatsızlığı nedeniyle Ankara'da kaldırıldığı hastanede 21 Mayıs 1986'da yaşamını yitirdi.

Mayınlar, Azınlıklar, Yabancı Sermaye ve Toprak Reformu

AKP'nin sınırdaki mayınların temizlenmesi karşılığında bu arazinin 44 yıllığına kiralanmasına ilişkin yasa tasarısının başlattığı "mayın" tartışması ülke gündeminin ilk sırasına tırmandı. Mayınlı arazinin İsraili şirketler tarafından temizleneceği, dolayısıyla da toprağın 44 yıllığına İsraili şirketlere kiralanacağı, Meclis tartışmalarının ana noktasını oluşturdu. Böylece 25 Eylül 2003 yılında imzalanan *Ottawa Mayın Yasağı Anlaşması*'na dayanılarak hazırlanan yasa, "organik tarıma elverişli" 216.000 dönüm arazinin yabancı şirketler tarafından (özel olarak İsrail şirketleri) 44 yıl süreyle işletilmesi tartışmasına dönüştü. Ancak tartışmayı tırmandıran ve gündemin ilk sırasına çıkartan asıl gelişme, Tayyip Erdoğan'ın bu yasaya mayınlı arazinin 44 yıllığına İsraili şirketlere kiralanacağı için karşı çıkanları suçlarken, "Farklı etnik kimlikte olanlar ülkemizden kovuldu. Bu aslında faşizan bir yaklaşımın neticesiydi" sözleriyle oldu.

"Bu ülkenin vatan toprakları üzerinde yatırım yapan küresel sermaye, 'şu dinden bu dinden geldi' diye 'eyvah Türkiye elden gidiyor' demek. Bu kadar kolay mı? Farklı etnik kimlikte olanlar ülkemizden kovuldu. Bu aslında faşizan bir yaklaşımın neticesiydi.

Paranın dini, milleti, ırkı olmaz. Ama ne yazık ki öyle olduğunu zannedenler var. Para cıva gibidir. Kendine uygun zemini nerde bulursa oraya doğru kaçır. Şimdi ülkemizde küresel sermaye yatırım yapmak is-

tiyor. Bakıyorsunuz birileri çıkıyor, 'O Yahudi sermayesi olmaz'. Yok arkadaş gelip ülkemde yatırım yapacak. 1 milyar dolarlık yatırım yapacak. İstemezük olmaz.

Bu yatırımı yapınca burada İzak çalışmayacak ya Ahmet, ya Mehmet çalışacak. İşte işsizliği aşıyoruz. 'İstemezük.' 'Bizim milletimizden değil siz bunu peşkeş çekiyorsunuz'. Çünkü o George. Bak kardeşim o George olsun, gelsin yatırımını yapsın. Burada fabrikayı kurduğu zaman buradan gitse fabrikayı alıp da mı gidecek? Kim yanında istihdam edilecek Ahmet, Mehmet, Ayşe, Fatma'ya. Pazar hazır burada ürettiğini de o pazara satacak." (Tayyip Erdoğan)

Böylece "mayınların temizlenmesi" yasa, birden "azınlıklar" konusuna, azınlıklara Cumhuriyet döneminde yapılmış olan haksızlıklara ve zulümlere, bunların "faşizan yaklaşımlar" olduğuna ilişkin tartışmaya dönüştü. Tartışmanın odak noktasına "azınlıklar ve azınlıklara yönelik faşizan yaklaşımlar" oturtulurken, "paranın dini, milleti, ırkı olmaz" sözü kolayca bir yana bırakıldı.

Ama toprak, tarım ve yabancı sermaye konusu, mayınların temizleneceği arazinin 216.000 dönüm ve özellikle "organik tarım"a elverişli arazi olması nedeniyle, "azınlıklara yönelik faşizan yaklaşımlar" tartışmasının içinde kendisine yer bulabildi.

Uzun süredir "sivil toplum kuruluşları" aracılığıyla sürdürülen "Mayınsız Bir Türkiye" kampanyalarının ardından gelen bu ya-

sa, bir kez daha ülkenin ekonomik ve siyasal bağımlılık ilişkilerinin sorgulanması için uygun bir ortam yarattı. Ancak sapla saman karıştırılarak, “paranın dini, imanı” ile “küresel sermaye”nin yaratacağı “istihdam ve refah”, “azınlıklara faşizan yaklaşımlar” gösterildiğine ilişkin açıklamalarla karmakarışık hale getirildi.

Sorun, yalın haliyle Ottawa Mayın Yasağı Anlaşması kapsamında Suriye sınırlarındaki kara mayınlarının temizlenmesi sorunudur. Doğal olarak böyle bir temizlemenin kimin tarafından, nasıl yapılacağı ve kaç mal olacağı gibi teknik-askeri bir konuyu kapsamaktadır. “Dünyanın en büyük ordularından birisine sahip” olmakla övünülen bir ülkede, bu türden teknik-askeri bir konuda tek kurumun TSK olduğu da çok açıktı. Ortada “büyük” bir ordu vardı, doğal olarak da bu mayınları bu ordu temizleyecekti.

Öyle olmadı.

TSK, birkaç ön çalışma sonrasında bu büyüklükteki bir arazideki mayınları kendi olanaklarıyla temizleyemeyeceğini, yeni araç ve gerecin alınması gerektiğini, bunun için de yüz milyon dolardan fazla bir paraya ihtiyaç olduğunu hükümete bildirdi. TSK’nin bu “görüşü”nü değerlendiren AKP hükümeti, bunun Turgut Özal’ın “ıcadı” olarak belenmiş “yap-işlet-devret” modeliyle halledilebileceğine karar vererek, mayınlı arazinin temizleyen şirkete 44 yıl süreyle kiralanmasına ilişkin bir yasa hazırladı.

Her zaman olduğu gibi, “feodal-tacir” şeriatçı düşünce yapısı, böylesi bir “kiralama” yöntemiyle “bir taşla birden çok kuş vurma”nın olanaklı olduğunu görerek harekete geçti. Mayın temizleme konusunda dünya çapında faaliyet yürüten ve Ottawa anlaşmasının kurallarına uygun biçimde mayınları temizleyecek şirket sayısı sınırlı olduğundan, yasanın uygulanması durumunda “mayın temizleme ihalesi”nin büyük ölçüde İsraili şirketlerce alınacağı da açıktı.

İsrail ise, uzun yıllardır GAP bölgesiyle, GAP bölgesindeki tarımsal araziyle “yakından ilgilenmiş”tir. En popüler ifadesiyle, dünyanın su kaynaklarının denetimi ve küresel ısınmayla ortaya çıkacağı iddia edilen gıda sorunu çerçevesinde bu “ilginin” stratejik nitelikte olduğu çokça tartışıldı. Kimi “strateji uzmanları”na göre, İsrail’in GAP bölgesine gösterdiği “ilgi”, siyonizmin “Bü-

yük İsrail” planlarıyla ilgiliydi. Bir başka “strateji uzmanları”na göre ise, İsrail’in bölgeye gösterdiği ilginin arka planında ABD’nin “Büyük Orta Doğu Projesi” yatmaktaydı. Bu “strateji uzmanları”na göre, ABD, Ortadoğu’daki uzantısı İsrail aracılığıyla Arap dünyasını Kuzey’den, yani GAP bölgesi üzerinden kuşatarak, Kuzey Irak’taki Kürt “federe devleti”yle bağlantı kurarak ve “yahudi Kürtler”le birleşerek Ortadoğu’da mutlak bir egemenlik sağlamayı planlıyordu.

Bu “strateji uzmanları”nın iddiaları her ne kadar “komplo” teorileri kapsamına giriyorsa da, içerdiği jeo-politik unsurlar nedeniyle kolayca yabana atılabilecek iddialar da değildi. Ancak bu iddialar AKP için, sadece ABD’yle “iyi geçinme”, ABD’nin icazetinin sürdürülmesini sağlama açısından önemlidir. Bu nedenle de, “işin içinde” ABD’yi ilgilendiren böylesi bir jeo-politik durum varsa, bundan yararlanmak gerekirdi.

Öte yandan yaşanan finans krizi koşullarında cari açığı kapatmak için eskisi gibi “sıcak para” bulunamayacağı da ortadadır. Özelleştirmelerle sağlanan “doğrudan sermaye yatırımları” da durma noktasına gelmiştir. Bu koşullarda “taze para” bulmak için mayınlı arazinin 44 yıllığına yabancı sermayeye kiralanması bir “fırsat”tı. 216 bin dönüm arazide yapılacak “organik tarım”ın getirisi ve yaratacağı istihdamın da, AKP’nin bölgedeki oy gücünü artıracacağı da hesaba katılmıştı. Mayın Yasağı Anlaşması bu bakış açısıyla “bir taşla üç kuş” vurmanın daha da ötesine geçirilebilirdi.

Tayyip Erdoğan’ın yasaya karşı çıkanları “yabancı sermaye düşmanı” ilan etmesi, bir adım öteye geçerek “azınlıklara karşı faşizan yaklaşım” olarak tanımlaması, tüm bu hesapların içinde “belagat” ve demagoji sanatını öne geçirdi.

Böylesi bir ortamda, tartışanlar da neyi tartıştıklarını bilemez hale geldiler. Başta CHP olmak üzere, tüm “muhalefet”, “haşa, sümme haşa” diyerek ne kadar yabancı sermaye dostu olduklarını gösterme yarışına girerken, mayından temizlenen arazinin “ülke insanlarına” verilmesi gerektiğine ilişkin sözler de duyulmaya başlandı.

Her ne kadar “medya”da fazlaca yer verilmese de, “ilgililerin” çok yakından izledikleri ve bildikleri şey, mayından temizlenen arazinin “organik tarım” için çok elverişli olduğudur. “Organik tarım” ise, Avrupa’da ge-

Organik Tarım					
Yıllar	Çiftçi sayısı	Toplam Üretim Alanı(ha)	Üretim Miktarı (ton)	İhracat Miktarı (ton)	İhracat Geliri (bin \$)
2004	12.806	209.573	378.803	16.093	33.076
2005	14.401	203.811	421.934	9.319	26.230
2006	14.256	192.789	458.095	10.374	28.237
2007	16.276	174.283	568.128	9.347	29.359
2008	14.926	166.883	530.225	8.629	27.260

lişen ve emperyalist metropollerde hızla yayılan “yeşil/çevreci” hareketin en temel hedeflerinden birisi olduğu kadar, önemli bir pazar potansiyeline sahiptir.

Türkiye’deki “organik tarım” verilerine bakıldığında, “organik tarım”ın ihracat değeri, kilogram başına yaklaşık 2-3 dolardır. Bu veriden yola çıkıldığında, 216 bin dönümlük (21.600 hektar) mayınlı arazinin “organik tarım” üretim miktarı yaklaşık 66 bin ton, ihracat fiyatlarıyla değeri ortalama 150 milyon dolardır. Mayınlı arazinin temizleme masraflarının yaklaşık 100 milyon dolar olduğu göz önüne alındığında, bu alana yapılacak yatırımın bir yıllık getirisiyle masrafların çıkartılması olanaklıdır.

Ancak tüm bu verilerin ve olası hesapların ortaya çıkardığı gerçek, Türkiye’de tarımsal üretimin sürekli azaldığı, tarımsal gelirlerin sürekli düştüğüdür. Ne denli “organik tarım ürünleri”nin pazar potansiyeli yüksek olsa da, gerek üretim maliyetlerinin yüksekliği, gerekse bu ürünlerin pazarlama olanaklarının sınırlılığı, “organik tarım”ın tarımsal üretimin genel durumundan farklı olmadığı açıktır. Türkiye tarımının genel sorunu, kırsal nüfusun artan oranda tasfiye edilerek kentsel alanlarda ucuz işgücü olarak kullanılmasına yönelik uygulanan ekonomi politikada yatmaktadır.

Kırsal nüfusun uygulanan tarım politikalarıyla kentlere göçü ve “ithalatın liberalizasyonu” çerçevesinde tarımsal ürün ithalatının büyük oranda teşvik edilmesi sonucu, ülke içi tarımsal üretim sürekli azalmıştır. Azalan üretim ve düşük ürün fiyatları da, bir kez daha kırdan kente göçü hızlandırmaktadır. Uzun yıllar uygulanan “doğrudan gelir desteği”yle üreticilerin üretimden ve üretim bilgisinden uzaklaştırılmaları da, ülkeyi tarım ürünleri ithalatçısı bir ülke haline dönüştürmüştür.

Eğer bugün, 216 bin dönümlük mayınlı arazide yapılacak “organik tarım”ın 150 milyon dolarlık getirisinden söz edilebiliyorsa,

bu, ülkemizde toprak sorununun ve tarım reformunun ne denli önemli ve ivedi bir sorun olduğunu açıkça gösterir. Belki de “mayın” tartışmalarının açığa çıkardığı en önemli gerçek budur.

Yaşanılan kriz koşullarında sanayi üretiminde ve sanayi ürünleri ihracatında gö-

rülen %50'lere ulaşan olağanüstü düşüşler karşısında tarım ürünleri ihracatının çok az düşmesi (%5) tarımsal üretimin kriz koşullarında ne denli önemli olduğunu açıkça göstermiştir.

Diğer yandan tarım ürünleri ithalatçısı bir ülke haline gelirken, aynı zamanda dünya emtia borsalarına olan bağımlılık, dünya emtia fiyatlarındaki değişkenlikten daha büyük ölçüde etkilenen bir ülke haline gelmiştir.

Mayınlardan temizlenmiş toprakların bölge halkına (“organik tarım” yapma koşuluyla da olsa) dağıtılması, gerek bölgenin jeo-politik durumundan kaynaklanan olası “planlar” açısından, gerekse tarımsal üretimin (bölgesel ölçekte de olsa) yeniden düzenlenmesi ve geliştirilmesi için bir başlangıç oluşturabilecek niteliktedir. Mayından temizlenmiş toprakların bölge halkına dağıtımıyla ortaya çıkacak tarımsal gelişme, her durumda toprak reformunun gerekliliğini çok daha açık ve çarpıcı biçimde ortaya koyacaktır. Bu nedenle, mayından temizlenmiş toprakların yabancı şirketlere yeni yatırım alanı olarak sunulması karşısında toprakların bölge halkına dağıtılması talebi, her durumda “solcu” görünümlü “globalizm” yandaşı “sivil toplum kuruluşları”nın “hümanist” “Mayınsız Bir Türkiye” sloganından çok daha ilerici ve insancıl bir talep olacaktır.

Boş yere “azınlık” tartışmaları yaparak, jeo-stratejik “hesaplar”la uğraşarak Tayyip Erdoğan ve şeriatçı kesimin “feodal tacir” zihniyetinin demagojileriyle hesaplaşmak yerine, mayından temizlenmiş toprakların bölge halkına dağıtılmasını istemek ve bunun ortaya çıkartacağı tarımsal üretim potansiyelini hesaba katmak çok daha yararlı olacaktır. Bu, aynı zamanda “dünyanın en büyük ordularından biri” olan TSK’nin ne denli “dini, imanı” olmayan parayla, yabancı sermayenin çıkarlarıyla özdeşleştiğini de gösterecektir.

Krizin Dibi ve Keynes'in Kemikleri

Ekonomiyle az çok ilgisi olan herkesin 1980 sonrasında sıkça duyduğu iki isim vardır: Milton Friedman ve John Maynard Keynes.

1980'de ABD'nin faiz oranlarını yükseltmesiyle birlikte patlak veren ve bir kaç yıl içinde geri-bıraktırılmış (burjuva iktisat diliyle "gelişmekte olan") ülkeleri yaklaşık on beş yıl süren büyük bir borç krizine sürükleyen dünya ekonomik bunalımı, neredeyse *Keynesciliğe* karşı *Friedmancılığın* savaşı ve zaferi olarak anılır.

1995'lere gelindiğinde, 1980 dünya ekonomik bunalımından on beş yıl sonra, geri-bıraktırılmış ülkelerdeki borç krizi, diğer ifadeyle yüksek enflasyon dönemi sona ererken, Türkiye dışında pek çok ülkede enflasyon büyük ölçüde denetim altına alınmışken yeni bir kriz dalgası 1997 Asya Krizi'yle birlikte ortaya çıkmıştır. 1997 kriziyle Japon ekonomisi kronik bir durgunluğa girerken, aynı zamanda Japonya'nın dünya ekonomisi içindeki yeri ve önemi büyük ölçüde sarsılmıştır. Bu krizin ardından patlak veren 2000 krizi, bütün emperyalist ekonomileri etkisi altına alırken, krizden en fazla etkilenen sektör telekomünikasyon şirketleri olmuştur. Enron'un iflası 2000 krizine damgasını vurmuş ve ardından gelen finansal genişlemeyle kriz geçiştirilmiştir.

2000 krizini geçiştirmede, bir başka ifadeyle ötelemede kullanılan finansal araçlar büyük bir genişleme göstererek, dünyadaki meta fiyat/değer ilişkisini büyük ölçüde değiştirmiş, metaların değerleri olağanüstü boyutlarda düşerken fiyatlar ya yükselmiş ya da aynı düzeyde kalmıştır. 2000 krizini ötelemede kullanılan finansal araçlardaki ge-

nişlemenin sonuçları ise 2007'de mortgage piyasasında başlayan dalgalanmalarla görülmeye başlanmış ve 2008 Ekim ayındaki finans kriziyle dünya çapında bir krize yol açmıştır.

Buraya kadar özetlediğimiz 1980-2008 arasındaki dünya ekonomisindeki bunalım ve krizler, belli periyotlarla sürekli yinelenen klasik kapitalizmin ekonomik bunalımlarından (bunun derinleşmiş hali olarak ekonomik krizler) başka bir şey değildir. Tüm kapitalist ekonomik bunalımlar gibi, bu bunalım ve krizler de *genel* niteliktedir, yani tüm kapitalist-emperyalist dünya ekonomisini etkisi altına alan bunalım ve krizlerdir. Ve kapitalizmin irsi hastalığı olan aşırı-üretim bunalımlarının değişik görünümüne ve aşamalarına denk düşer.

En bilinen, ama hemen hemen hiç bir burjuva ve küçük-burjuva iktisatçının tahlil etmeye kalkışmadığı bu aşırı-üretim bunalımları, adından da anlaşılacağı gibi, üretimin satışlardan daha fazla olduğu, yani arzın talebi aştığı, dolayısıyla *üretmiş malların satılmadığı* bir durumda ortaya çıkan bunalımlardır. Kapitalist, mal (meta) üretmek için sermayesini yatırmış, gerekli üretim araçlarını satın almış, hammadde temin etmiş ve üretime geçmişken, ürettiği ürünler pazarda satılamaz duruma gelmişse, ortada bir aşırı-üretim, yani tüketicilerin satın alma güçlerinin ötesinde ürün fazlası ortaya çıkar. Bu durumda der Keynes, asıl olan "eksik tüketim"i ortadan kaldırmak, yani *tüketicilerin alım gücünü* artırmak, bu ürünlerin satılabilmesi için (ve bunalımdan çıkış için) tek yoldur.

Marks'ın kapitalist ekonominin eleştiri-

sinde söylediği ve burjuva ekonomistlerinin ezbere bildikleri gerçek çok açıktır:

“Bütün gerçek bunalımların son nedeni, daima kapitalist üretimin üretici güçleri sanki yalnız toplumun mutlak tüketim gücü bu güçlerin sınırını teşkil edermişçesine geliştirme çabasına zıt olarak, kitlelerin yoksulluğu ve sınırlı tüketimidir.”*

1929 ekonomik bunalımı (“büyük kriz”), sözcüğün tam anlamıyla aşırı-üretim gerçek ve kitlesel ölçekte görülebilir olduğu ilk bunalımdır.

Genel olarak bu bunalım, büyük bir üretim artışı ortaya çıktığı bir evrede, bu üretimin ürünlerini satın alacak kitlesel bir talebin bulunmayışı olarak tanımlanır. Günümüzün “medyatik” ekonomi kavramlarıyla ifade edersek, aşırı-üretim krizleri, ülkelerin ve sektörlerin *büyümesinin* rekor üzerine rekor kırdığı bir evrede ortaya çıkar. Üretim, büyük bir finansal genişlemeyle, kredi sistemiyle finanse edilir, üretimde olağanüstü artış gerçekleşir, sermaye miktarı olağanüstü büyür. Birbiri ardına fabrikalar kurular, büyük yatırımlara girilir. Doğal olarak sermayede ve üretimdeki bu genişlemeye paralel olarak da istihdam artar, işsizlik azalır, kitlesel talep büyür. Ancak istihdamdaki artışa, kitlesel talepteki büyümeye oranla üretimdeki büyüme daha fazladır, dolayısıyla belli bir süre sonrasında üretilenler tüketilmemeye, satılmamaya başlar. Böylece aşırı-üretim bunalımı patlak verir.

Keynes, bu gerçeklikten yola çıkarak, aşırı-üretim bunalımı karşısında devletin ekonomiye müdahale etmesini, eksik tüketimi artırıcı önlemler almasını (günümüzdeki “medyatik” ve “globalist” söylemlerle “regülasyonlar”) önerir. En bilinen sözle, devlet, yurttaşlarına “çukur kazdırıp, kazılmış çukurları doldurarak” ücret ödemelidir. Böylece karşılığında hiç bir ürün üretilmeksizin insanlara para verilir. Bu parayı alan insanlar depolarda satılmadan bekleyen aşırı üretilmiş ürünlere talepte bulunurlar, bu ürünler satılır, kriz aşılır.

Keynes’in bu önerisi ya da ekonomi politikası, genel ve teknik-iktisat ölçeğinde ifade edilen devletin ekonomiye müdahalesidir. II. Paylaşım Savaşı’ndan sonra ABD ekonomisinin askerileştirilmesi (ve dışta yeni-

sömürgecilik), devletin ekonomiye müdahalesinin yeni bir biçimi olarak ortaya çıkmıştır. 1930’ların “çukur kazdırıp, çukur doldurmak” şeklindeki kamu harcamalarının yerini doğrudan askeri mallara yönelik siparişler almıştır. Son tahlilde, ekonominin askerileştirilmesi de Keynesci teoriye uygun olduğundan, sonuçta teknik-iktisat ölçeğindeki sonuçlarla bir ve aynı olmuştur.

Devletin ekonomiye bu müdahalesi, kaçınılmaz olarak piyasalardaki fiyat/para dengesini bozar, metallerin toplam değerinin çok üstünde bir para dolaşımına çıkar. “Parasal genişleme” adı verilen bu karşılıksız paralar, *bir süre sonra fiyatların yükselmesine*, yani *enflasyona* neden olur. Keynes teorisi-ne göre, yıllık %10’luk bir enflasyon “makul” bir enflasyon oranıdır ve ülke ekonomileri özel bir sorunla karşılaşmaksızın bu enflasyonun üstesinden gelebilirler.

1930’lardan itibaren ABD’de uygulamaya sokulan bu Keynesçi teori, yani enflasyonist politika 1929 “büyük bunalımı”nın belli ölçülerde aşılmasına hizmet etmiştir. “Makul” %10’luk bir enflasyon oranına göre piyasalara verilen karşılıksız paranın, bu orandaki üretim artışını emen bir talep yaratarak, bir ölçüde kendi dengesini kendi kendine bulduğu varsayılmıştır.**

Devletin aşırı-üretim için ek talep yaratmak amacıyla karşılıksız para basması (piyasadaki toplam metallerin gerektirdiği para miktarından daha fazla bir paranın piyasaya verilmesi), günümüz söylemiyle “finansal genişleme”den başka bir şey değildir. Devlet, değişik “enstrümanlar” kullanarak devlet bütçe gelirlerinin üzerinde bir harcamada bulunur. Bu harcama, aynı zamanda piyasaya verilen devlet teşvikleri, kamu kredileri, kamu yatırımları aracılığıyla kapitalist üretimin sübvansede edilmesi, vergi oranlarının düşürülmesi vb. şekilde gerçekleşir. Bunun en tipik sonucu *devlet bütçesinin sürekli açık vermesidir****.

Devlet bütçe açıklarının kapatılması ise,

** Şüphesiz Keynes bu enflasyonist politikanın uzun yıllar sürdürülebilir bir politika olduğundan söz etmez. Onun teorisi aşırı-üretim krizleri dönemleriyle sınırlıdır. Bu dönemler aşıldığı, enflasyonist politika sürekli hale geldiği oranda, Keynes teorisi yeni krizlere yol açmıştır.

*** Kendi iç sermaye birikimine sahip olmayan geri-bıraktınmış ülkelerde bu durum sürekli dış ödemeler dengesi, dar anlamda sürekli cari açık olarak ortaya çıkar.

ya vergi gelirlerinin artırılmasıyla ya da devletin piyasalara borçlanmasıyla (hazine bonoları vb. yoluyla) olanaklıdır. Vergi gelirleriyle bütçe açıklarının kapatılması (toplumsal ve siyasal maliyeti bir yana bırakıldığında), amaçla, yani aşırı-üretim ek talep yaratma amacıyla çelişir. Dolayısıyla tek yol, devlet iç ve dış borçlanmasıdır. Devletin borçlanma gereksinmesi arttığı oranda, faiz oranları da yükselir. Faiz oranlarındaki yükseliş de, devletin borçlanma gereksinmesini ("kamu finansmanı") daha da artırır. Bu kısır döngü büyüyerek sürer.

Bu kısır döngü, sonuçta Keynesçi teorisinin, yani enflasyonist politikanın sorunları çözmekten çıkması, yeni sorunlar yaratmasına yol açar. 1960'larda başlayan ve 1980 dünya ekonomik bunalımıyla birlikte doruk noktasına çıkan bu sorunlar, genel ifadeyle "enflasyon/bunalım" ikileminin içinden çıkılmaz hale geldiği, sürekli ekonomik krizlerin patlak verdiği yirmi yıllık bir süreç ortaya çıkarmıştır.

1980 dünya ekonomik bunalımının özü, aşırı-üretim bunalımlarının şiddetini azaltmak amacıyla uygulanan devletin ekonomiyeye müdahale politikasının (enflasyonist politikanın) iflas edişidir. Çünkü devlet, özel olarak ABD, aşırı bütçe açıklarını finanse edemez hale gelmiştir. (Ki burada ABD'nin "dünya jandarmalığı" işlevini yerine getirmek için yaptığı askeri harcamalar da önemli bir bütçe açığı nedeni olmuştur. Özellikle de Vietnam savaşı.) Aşırı-üretim sorunu varlığını her zamanki gibi sürdürmekle birlikte, bütçe açıklarının meydana getirdiği dengesizlik bu sorunun önüne geçmiştir.

İşte bu koşullarda "sıkı para politikası" denilen Friedmancılık uygulamaya sokularak "bütçe disiplini" sağlanmış, devlet/kamu harcamaları büyük ölçüde kesilmiş, bütçe açıkları kapatılabilir/finanse edilebilir boyutlara indirilmiştir.

Ama bütçe açıkları karşısında ikincil hale gelmiş olan aşırı-üretim varlığını sürdürdüğünden, birincil sorun haline gelmekte fazla gecikmemiştir. 1980 sonrasında emperyalist ülkelerde "sıkı para politikası" uygulanırken, emperyalizme bağımlı ülkelerde dış borçların ödenmesi için tüm ülkesel varlıkların elden çıkartılması gündeme getirilmiştir. Böylece geri-bıraktınmış ülkelerde,

bir yandan tüm ülke içi üretim ihracata yöneltilirken, diğer yandan kamu kuruluşları hızla özelleştirilmeye başlanmıştır. "İhracat hamlesi" ve özelleştirmelerle elde edilen gelirler de dış borçların ödenmesinde kullanılmıştır. 1980 dünya ekonomik bunalımının 1995'lere kadar geri-bıraktınmış ülkelerde "borç krizi" olarak sürmesinin nedeni budur.

Yine de aşırı-üretim, her zamanki sorun olarak emperyalist ekonomilerin birincil sorununu olmayı sürdürürken, devletin bütçe açıklarıyla içine düştüğü durum devletin bu duruma müdahalesini neredeyse olanaksız hale getirmiştir. Bir yanda aşırı-üretim sorunu, öte yanda ise bu soruna hiç bir biçimde müdahale edemez duruma gelmiş devlet sözkonusudur. İşte bu ortamda tüm kamu kuruluşları satışa çıkarılmış, devlet ekonomiden "elini" çekmiş, kamunun her türlü ekonomik yatırımını durdurulmuştur. Bunun karşılığında, "ekonomide liberalleşme" demagojisiyle, özel finans kuruluşlarına bir çeşit para basma yetkisi verilmiş, bir ölçüde merkez bankası işlevi ile donatılmıştır. *Her türlü özel finans kuruluşuna "paraması" araçlar üretme ve yaratma izni verilmiştir.* Aşırı-üretim talebi bulmak için düne kadar devletin finanse ettiği "ek talep", şimdi özel finans kuruluşlarının "türev" araçlarıyla sürekli ürettikleri ve büyüttükleri finansal araçlarla, kağıtlarla finanse edilmeye başlanmıştır. Bir bakıma devlet, finans alanındaki egemenliğini özel finans kuruluşlarına devretmiştir. Özellikle Sovyetler Birliğinin dağıtılmışlığıyla ortaya çıkan "yeni pazarlar"ın aşırı-üretim "tüketilmesi" için finanse edilmesiyle ortaya çıkan finansal/parasal genişleme bu durumu olağanüstü boyutlara taşımıştır.

1993 ekonomik krizi, bu özel finans kuruluşlarına aktarılmış "enflasyonist" politikanın ilk ciddi krizi olarak ortaya çıkmışsa da, "anti-enflasyonist" politikaların (Friedmancılık) yeniden devreye sokulmasıyla kısa sürede geçiştirilmiştir. Her ne denli geçiştirilmiş olsa da, özel finans kuruluşlarının merkez bankalarının ve hazinenin işlevlerini yerine getirmeye yöneltilmesinin, geçmişteki devlet müdahalesiyle özdeş sorunlar yarattığı açıkça görülmüştür.

Buna rağmen bu "özel finansal genişleme" politikası sürdürülmüştür. Bunun ilk büyük etkisi ise 1997 Asya Krizi'yle birlikte or-

taya çıkmış ve Japon ekonomisini günümüze kadar süren “durgunluk”a sürüklemiştir.*

2000 krizi ve Enron olayı, bir kez daha kamu harcamaları yerine özel finans kuruluşları aracılığıyla sağlanan finansal genişlemeyle aşırı-üretim finanse edilmesinin, geçmişteki gibi büyük finans krizine yol açtığını ortaya koymasına rağmen, emperyalist ekonomilerin kapitalizmin bu irsi hastalığından kurtulmaları olanaksız olduğundan, aynı “uyuşturucu”yu ya da “uyarıcı”yı almayı sürdürmüşlerdir.

Mortgage krizi ya da Ekim 2008’de başlayan finans krizi, aşırı-üretim krizlerini engellemek amacıyla özel finans kuruluşları aracılığıyla ek talep yaratılması politikasının ortaya çıkardığı sorunların en uç noktasıdır. Geline yer, Ekim 2008 öncesinde özel finans kuruluşlarının “türev araçlarla” ürettikleri sanal kredilerle sağlanan ekonomik büyümenin daha fazla sürdürülemez olduğu yerdir. Diğer ifadeyle, geçmişte Keynesçi politikalar çerçevesinde devletin karşılıksız para basarak ürettiği finansal kaynakların 1980’de içine girdikleri büyük krizin yeni bir versiyonu söz konusudur.

Bu durumda, uzun yıllardır ciddi bütçe açıkları vermeyen, daha doğrusu bütçe açıklarını finanse etmekte zorlanmayan devletin devreye girmesinden başka bir seçenek bulunmamaktadır. Diğer ifadeyle, 1980’de aşırı-üretim ek talep yaratmak için devlet müdahalesinin yarattığı krizin “özel finans kuruluşları” aracılığıyla aşırı-üretim ek talep yaratılması şeklinde sürdürülmesinin yarattığı kriz, bu kez ters biçimde, devletin müdahalesiyle aşımaya çalışılmaktadır. Ortalıkta uçuşan trilyon dolarlık devlet müdahaleleri de bu aşmanın görüntüleri olduğu kadar, aynı zamanda krizin ne kadar ağırlaştığının göstergeleridir.

Şimdi devletler ekonomiye müdahale etmektedirler. Bu ise, en açık ifadesiyle, aşırı-üretim sorununun (burjuva ekonomistleri için “ekonomik büyüme”nin sürdürülmesi sorunu) bir kez daha enflasyonist politikalarla ek talep yaratarak aşılmaya çalışılmasıdır.

Bu politika yönelimiyle piyasalara büyük ölçüde para pompalanmış, zor duruma düş-

müş olan özel finans kuruluşları devletleştirilmiş, işlevleri (ki baştan itibaren belirttiğimiz gibi aşırı-üretim finanse etmektir) devlet tarafından üstlenilmiştir. Yeni bir Keynesçilik dönemine girilmiştir.

1929-1980 arasında yaşandığı ve görüldüğü gibi, Keynesçi politika, ilk dönemde aşırı-üretim ek talep yaratarak krizin aşılmasını sağlarken, bir dönem sonrasında büyük bir enflasyon sorunu ortaya çıkarmıştır. Bugün özel finans kuruluşlarının “türev araçlar”la yarattığı aşırı sermaye genişlemesiyle ortaya çıkan varlıkların değer yitirmesi, bu “yeni” politikanın sonucu olacak olan enflasyon nedeniyle bir kez daha ortaya çıkacaktır.

Bugün krizin “dibi bulundu”, “kriz aşıyor”, “ekonomi canlanıyor” türünden değerlendirmeler tümüyle devlet müdahalesiyle yaratılan ek talebin getirmiş olduğu canlanmadan ibarettir. Devlet harcamaları arttığı oranda bu canlanma bir süre daha devam edecektir. Ancak ne tarihler 1929’u göstermektedir, ne de dünya ekonomisi 1929-1980 dünya ekonomisidir. Çok bilinen ünlü diyalektik ifadeyle, “aynı ırmakta iki kez yıkanılmaz”. 1980 sonrasında emperyalist ekonomilerin devlet müdahalesinden özel finans kuruluşlarının finansal araçlarına geçişi sağladıkları kadar kolay olmayacaktır. Çok kısa süreli canlanmayı, çok daha büyük ve enflasyonla birleşmiş yeni bir kriz dalgasının izleyeceği açıktır. Devlet müdahalesi, bir süre için, bir yandan özel finans kuruluşlarının soluk almasını sağlarken, diğer yandan devlet harcamaları aracılığıyla ek bir talep yaratacaktır. Devlet harcamalarının artırılması “bütçe disiplini”ni bozacak, bütçe açıklarının büyümesine yol açacak ve devletlerin daha büyük borçlanmaya gitmelerine neden olacaktır. Devlet borçlanmasının artması da, faiz oranlarının yükselmesine yol açarak özel finans kuruluşlarının “risk-siz” devlet kağıtlarını satın almasını getirecek ve bu yolla bu finans kuruluşlarının kârlarının artması sonucunu doğuracaktır. Ancak bu kez *iflas* tehdidi altında olan özel finans kuruluşları değil, doğrudan devlettir.

Emperyalist ülkelerde, özel olarak AB’de bu “yeni” politikayı uygulamada görülen karsızlık, bu iflas tehlikesinin yaratacağı *rejim sorunundan* kaynaklanmaktadır. Ama başka seçenekleri de yoktur.

Bugün şunu açıkça söyleyebiliriz: Yaşa-

* Buradaki “durgunluk”, yani resesyon, NBER’in kullandığı teknik resesyon değildir.

nılan finans krizi karşısında devletin ekonomiye müdahale etmesi ve durgunluğa karşı ek talep yaratmak amacıyla devlet harcamalarının artırılması, bir süre için ekonomide canlanmayı sağlasa bile, benzer finans krizi bu kez devlet düzeyinde ortaya çıkacaktır. Kriz ne kadar gerçekse, bu durum ve bunun yaratacağı rejim krizi de o kadar kaçınılmazdır.

Elbette geniş kitleler açısından bu devlet müdahalesi ek bir tüketim olanağı yaratarak kitlelerin bu politikayı desteklemelerine neden olacak ve kısa dönemde “rejim”in “sapasağlam” olduğu yanılsamasını üretecektir. Ama kriz dinamikleri giderek genişlemekte ve devasa boyutlara ulaşmaktadır. Özellikle 1980’den günümüze kadar geçen süreçte *fiyat/değer ilişkisinde* meydana gelen anormal değişim, enflasyondaki artışa paralel olarak tüm sistemi tehdit eden so-

runlar doğurarak “yeniden yapılanma” gerekliliğini daha fazla dayatacaktır. Bütün sorun, geniş halk kitlelerinin, fiyatla hiç bir ilişkisi kalmamış değersiz mallar için ödedikleri bedeli ödemeyi sürdürüp sürdüremeyecekleridir. Kapitalizmin ekonomik krizleri, bir sonraki dönem daha şiddetli olarak ortaya çıkmak üzere şöyle ya da böyle geçirilebilir, ama üretilmesi için toplumsal bakımdan gerekli emek-zamanının olağanüstü düştüğü bir dönemde bu mallar için kitlelerin ödedikleri bedel (fiyatlarda ifadesini bulan bedel) değişmeden kalacaktır. Bu fiyat/değer ilişkisindeki bozulma, üretim ilişkileri değiştirilmeksizin düzeltilemez. Bugün ekonomik krizin “dip” yaptığı söylemlerinin yoğunlaştığı bir aşamada, Keynes’in kemiklerini mezardan çıkartmak bu gerçeği değiştirmeyecektir.

Türkan Saylan ve Küçük-Burjuva Aydınlarının Çıkmazı

“Öncü Savaşı aşamasında olan THKP-C'nin küçük-burjuva aydın çevrelerindeki müttefiki, ancak Kemalistler olabilir. Onlarla olan ilişkilerimizde sağ kanadın oligarşinin kesin müttefiki olduğunu, her zaman devrimci saflara, tarihi bir hareket anında ihanet edebileceğini, nedenleri ile birlikte anlatmalıyız. Ortak cephe bu kanadın, darbeciliğin çıkar yol olmadığını anlayıp, sağ kanadı artık dostu olarak görmediği zaman mümkün olacaktır.” (Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*)

Ergenekon operasyonunun 12. dalgasının küçük-burjuva aydınlara yönelmesi, özel olarak da Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği'ni hedef alması, birden Prof. Dr. Türkan Saylan'ı AKP'ye karşı küçük-burjuva aydın muhalefetinin simgesi ve önderi haline getirdi. Türkan Saylan 2007 yılında Çağlayan'da yapılan Cumhuriyet Mitingi'nin önde gelen düzenleyicilerinden olduğundan bu kesim tarafından bilinen bir isim olmakla birlikte, 12. dalga onu AKP'ye karşı (genel anlamda şeriatçılığa karşı) muhalefetin simgesi ve önderi yaptı.

Yıllardır salt akademik kariyer hesaplarıyla birbirlerinin kuyusunu kazan küçük-burjuva aydınları da, bencillikleri nedeniyle hiç bir zaman bir araya gelemeyen küçük-burjuva sanatçıları da, müzmin CHP ve Deniz Baykal muhalifleri de, küçük-burjuva aydınlarının “Kızıl Elma”cılarını, “Avrasyacılar”ı, “AB’ciler”i ve hatta “globalistler”i, dönükleri, “liberalileri” de Türkan Saylan'ın önderliğini hemen benimsediler. “Kodu mu oturtan” genelkurmay başkanından düş kırıklığına uğramış olan küçük-burjuva siyasetçiler de, “merak etmeyin ordu var”a inanmış aydınlar da, düşlerini ve inançlarını yitirdikleri bir anda bir simge ve önder gibi ortaya çıkan Türkan Saylan karşısında saygı duruşuna geçtiler.

Hemen herkes Türkan Saylan'ın “işaretini” beklemeye başladı. “Gördüm ki bir süre daha yaşamam gerekiyor” diyen Türkan Saylan'ın “işareti”ni alacak olan küçük-burjuva aydınları birden sokaklara döküleceklerini, milyonluk mitingler düzenleyeceklerini ve AKP iktidarını devirebilecek bir “sivil girişim” yaratabileceklerini hayal etmeye başladılar. AKP de, benzer bir gelişmenin olma beklentisi içinde paniğe kapılmış vaziyette olayları izlemeye koyuldu.

Türkan Saylan, ölümcül hastalığına rağmen bu beklentileri pek de boşa çıkartmadı. Tüm sağlık sorunlarına rağmen, hemen her gün televizyonlara çıkarak, kendisini önder olarak gören kesimlerin sözcülüğünü yaptı. Ama beklentilerin aksine, hiç bir biçimde sokaklara dökülünmesi yönünde bir işaret vermedi.

Ve 14 Nisan günü yapılan Ergenekon 12. dalgasından 34 gün sonra yaşamını yitirdi. 19 Mayıs günü yapılan cenaze töreni, neredeyse “laik kemalist cumhuriyet”in mitingine dönüştü. Hiç bir biçimde bir araya gelemeyecek olan küçük-burjuva aydınlarının çok doğallıkla “önder” olarak kabul ettikleri Türkan Saylan'ın ölümünden sonra, herkes kendi evine çekildi ve derin bir sessizlik ortaya çıktı.

Türkan Saylan, tartışmasız bir bilim insa-

nydı, ama politik duruşu ve tutumu, herhangi “sol” küçük-burjuva aydınının duruşu ve tutumundan farksızdı. Onlar gibi, kimi zaman AB destekçilerinin saflarında göründü, kimi zaman “globalistler”in projelerini destekledi. Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği’ne AB’nin ve Soros’un “ilgisi”nden de çok fazla rahatsız olduğu söylenemez. Kendi sözleriyle, “ne olduysa her şey 1 Mart tezkeresine karşı çıktıklarında” oldu. AB’ciler, “globalistler”, Sorosçular Türkan Saylan ve çevresini hızla terk ettiler. Artık onların gözdesi AKP ve “ılımlı islam”cılardı.

Böylece Türkan Saylan, kendi bilinçli politik tutumundan daha çok, kendisini şu ya da bu biçimde kullanmaya çalışmış olan kesimlerin karşı tutumlarıyla “laik” kesimin önderi haline geldi. Ama aynı oranda da, bu “laik” kesimin küçük-burjuva niteliğinin nasıl bir tutarsızlık içinde olduğunu da ortaya koydu.

Küçük-burjuvazi güce tapar. Küçük-burjuvazi, hemen her zaman güçlüden yana olma eğilimindedir. Küçük-burjuva demokratları, zaman zaman kendi başlarına bir hareket oluşturmaya çalışsalar da, her durumda bencillikleri, bireycilikleri nedeniyle sürekli ve kalıcı biçimde örgütlenemezler. Dolayısıyla da sürekli ve uzun vadeli bir mücadele sürdüremezler. Her durumda kendi sınıfsallığına değil, kendi sınıfından çıkacak bir “önder”e ihtiyaç duyarlar ve bu “önder”in kendi kendine ortaya çıkmasını beklerler. Hiç biri böyle bir “önder”lik için riske girmez, ama “önder” olmak için yanıp tutuşurlar. Kendi köşelerinde değerlerinin anlaşılacağı günü beklerler. Türkan Saylan gibi kendilerine doğal bir “önder” bulduklarında, her şeyi yapabileceklerine inanırlar. Bu inançları ne kadar büyük olursa, “önder”lerini kaybettiklerinde de o kadar yılgınlığa düşerler.

Dün “merak etmeyin ordu var” ile kendilerini avutan küçük-burjuva “laik” aydınları, bugün Türkan Saylan’ı kaybetmenin “yeisi” içinde sessizleşirken, küçük-burjuvazinin bu sınıfsal özelliklerini apaçık ortaya koymuşlardır.

Şüphesiz, Che’nin sözüyle ifade edersek, “hileli olsun ya da olmasın seçimle işbaşına gelmiş” bir siyasal iktidarı devirmek kolay olmadığı gibi, yasal olarak da “suç”tur. Böyle bir “suç”u işlemek için ise, yasal ol-

mayan yollardan örgütlenmek ve siyasal iktidarı devirecek bir gücü oluşturmak zorunludur. Eğer bu güç, silahlı bir güç olmak durumunda değilse, kaçınılmaz olarak bu örgütlenme de silahlı bir örgütlenme olacaktır. “Merak etmeyin ordu var” a duyulan inanç, açıktır ki, siyasal iktidarı ancak silahlı bir güç tarafından görevden uzaklaştırılacağı inancını kendi içinde taşır. Ama küçük-burjuvazi ve onun aydınları, böyle bir örgütlenmeyi sağlama yeteneğinde olmadıkları gibi, böyle bir örgütlenmenin ve mücadelenin “risk”ine girebilecek özelliğe de sahip değillerdir. Marks’ın sözleriyle, onlar, sadece “toplumsal koşullarda mevcut toplumu kendisi için olabildiğince katlanabilir ve rahat hale getirecek bir değişiklik için çabalar”. Muhalif oldukları ve şiddetle karşı çıktıkları siyasal iktidarı ortaya çıkartan toplumsal ve ekonomik sistemle bir alıp veremedikleri yoktur. Onların tek sorunu ve anlayamadıkları şey, varlığını sürdürmesinden yana oldukları sistemin nasıl olup da böylesine bir “karşı-iktidar” ortaya çıkardığıdır.

Bugün küçük-burjuva aydınları, Türkan Saylan’ın kişiliğinde “şeriat” karşı “askeri darbe”nin çıkar yol olmadığını kabul etmiş görünmektedirler. Ancak bildikleri tek “yol”un çıkar yol olmadığını görmeleri tek başına bir şey ifade etmemektedir. “Şeriatçılık” a karşı mücadeleyi sürdürme çabası ve kararlılığı göstermedikleri sürece, “askeri darbe” adı anılmaksızın yine “tek yol” olarak görülmeye devam edecektir.

Ama bu da yeterli değildir. Aynı zamanda küçük-burjuvazinin sağ kanadını artık dostu olarak görmekten vazgeçmelidirler. Daha da önemlisi, Sovyetler Birliği’nin dağıtılmışlığıyla birlikte savruldukları AB’ci ve “globalist” saflarla da tüm ilişkilerini kesmeleri gerekmektedir. Bu, aynı zamanda, “globalist” ve AB’ci saflarda yer aldıkları zaman içinde ürettikleri yanlısı malı ve yarattıkları olumsuzlukları ortadan kaldırmaları yönünde çaba göstermelerini de gerektirir.

Türkan Saylan, böylesi açmazlar ve zorluklar içinde olan küçük-burjuva aydınları için bir “umut” olmuşsa, bundan çıkartılacak dersler iyi bilinmeli ve iyi anlaşılmalıdır. Bu derslerin ilk sırasında ise, devrimcileri ve devrimci örgütleri “uzak durulması gereken tehlikeli varlıklar” olarak görmekten vazgeçmeleri yazılıdır.

Taksim'in Fethi: Makuller Taksim'e Girdi, "Marjinaller" Çatıştı!

Makul Kalabalık

"Marjinaller"

1 Mayıs 2009, işçi sınıfının mücadele tarihine "makul" bir "emekçi" "kalabalığı" icazetli 1 Mayıs'ı olarak geçecektir.

Bu büyük bir iddia değildir, gerçeğin yalın bir ifadesidir sadece.

Yıllardır legal olmak adına iktidar sahiplerinden icazet alma peşinde koşan ve zaman zaman bu icazeti alan "emekçi örgütleri"nin 2009 1 Mayıs "huruç hareketi", kendi söyleyişleriyle, "gazlanarak" Taksim'e çıkma "iradesi"nin tezahürü olmuştur.

İstanbul valisi ve emniyet müdürünün muhatabı olarak ortaya çıkan "emekçi örgütleri", DİSK, KESK ve TTB "makul kalabalık"la "1977 katliamında ölenlerin anısına Taksim anıtına çelenk koymak" için, kendilerine eklenilen "aydınlık" ve icazetli "komünistler"in eşliğinde Taksim'e doğru yola çıktıklarında, büyük "özveriler" ve büyük bir "irade" göstererek, "gazlanarak" hedefe ulaşmakta "kararlı"ydılar. Öyle de oldu.

Taksim "feth" edildi.

İstanbul'un fetih törenlerinde temsili "yeniçeri ve mehteran takımı" gibi Taksim'i feth

eden bu "irade", Taksim'i feth etmenin coşkusuyla halaya durduklarında, "medyatik" söylemle, "marjinaller" Taksim'e ulaşabilmek için sokak aralarında çatışıyorlardı.

"Marjinaller"ın sokak aralarındaki çatışmalarında polisin kullandığı "orantılı güç"ün ürünü olan gaz bombalarının kokusu bile Taksim fatihlerini huzursuz etmişse de, halaya durmaktan, "işte Taksim, işte 1 Mayıs" sloganları atmaktan alıkoymamıştır.

Tüm "makul"lükler içinde ve oyunun kuralına uygun olarak hazırlanmış derme çatma "çelenkler" eşliğinde yürütülen fetih yürüyüşü, "marjinaller"ın çatışmaları ve gaz bombalarının duman "efekt"i eşliğinde zafere ulaşırken, fatihler sokak aralarında çatışan, copleyanan, yaralanan insanların varlığına aldırmaaksızın halaya durmakta duraksamamışlardır. Ne de olsa 1 Mayıs, "işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü"dür. Onlar "makul"de birleşmişler, gaz bombalarının duman "efekt"i altında dayanışmışlar ve icazet mücadelesi vermişlerdir. Halaya durmak da, onların hakkı ve görevidir!*

Bir yandan “marjinaler”in çatışmaları sürerken, fatihlerin saflarına “sızmış” bazı kendini bilmezler de ortaya çıkmışsa da, bunlar kolayca bertaraf edilerek, fetih gününün havasını bozmasına olanak tanınmamıştır!

“Yok artık! O da ne? En önde tekerlekli sandalyesindeki Server Tanilli, elinde kimi Ergenekon sanıklarının adını yazdığı ve serbest bırakılmasını istediği bir döviz taşıyor. Kimileri umursamıyor. Neyseki rahatsız olanlar hemen uyarıyorlar. Tanilli, dövizini ters çevirmek zorunda kalıyor.” (Filiz Koçali)

Böylece “makul kalabalık”, gönül rahatlığıyla Taksim’de atılan nutukları dinleyip halaya dururken, milyonlarca insan televizyon karşısında, bölünmüş ekranlarda fatihleri ve “marjinaleri” aynı anda izledi.

Taksim, Taksim olalı böylesine “makul kalabalık”, böylesine neşeli bir halay görmeydi!

Nutukların sonuna gelirken, sahneye İstanbul Emniyet Müdürü, “dinin gazabı ve öfkesi” Celalettin Cerrah çıktı. Elleri arkasında yavaş adımlarla Taksim meydanına yürüyüş eyleyen Cerrah’ın “sahne alışı”ndan beş dakika sonra ve beş-on saniyede Tak-

sim meydanı fatihleri tarafından alelacele boşaltıldı. “Makul kalabalık” birden ortalıkta görünmez olurken, Taksim, her zamanki emekçisiz haline geri döndü.

Hayır! Taksim’de bir “zafer” kazanılmadı!

Taksim’de işçi sınıfının ve ideolojisinin yıllar boyunca sağladığı ve 12 Eylül sonrasında elinde kalmış olan o küçük kazanımları ve onuru satışa çıkarıldı.

İşçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele gününde, “marjinaler” sokak aralarında polis zoruyla yüz yüze Taksim’de çekilen halaylar, zafer gülücükleri, devrim tarihiyle alay edercesine televizyonlar aracılığıyla milyonlara ulaştı.

Yaşlı başlı “solcular”, solcu “aydınlar” yıllar sonra Taksim’e çıkabilmiş olmaktan ne kadar “sevinç” duyduklarını gözyaşlarıyla haykırırken, televizyonlarının başında olayları izleyen milyonlarca insanın sesi hiç duyulmadı.

Eğer devrim kitlelerin eseriye, kitlelerin de bir belleği var demektir. Ve bu kitlesel bellek, “marjinaler” çatışırken, polis zoruyla Taksim’e ulaşmaları engellenirken, büyük “zafer” kazanmış fatih edasıyla Taksim’de çalım satan, halaya duran icazetli solun görüntüsünü de unutmayacaktır.

* 1 Mayıs’tan sonra *Radikal 2*’de bir yazar “İşçinin, Marjinalin Bayramı” başlıklı yazıda şöyle yazmaktadır: “Mayıs 2009’dan sonra, yüz binlerce işçi ve marjinalin Taksim Meydanı’nda halaya durması, artık hayal değil!”

Oya Baydar: Pavyondaki Namuslu Kadın mı?

“Bizim gazetenin çok ilginç ve övündüğümüz bir yazar kadrosu var. Nabi Yağcı, Roni Margulies, Oya Baydar gibi sıkı sosyalistler de yazıyor burada.

Her ne kadar Roni’yle Oya’da ‘liberallerin’ arasına ‘düşmekten’ dolayı zaman zaman hafifçe Türkan Şoray filmlerini andıran ‘pavyondaki namuslu kadın’ huzursuzlukları tezahür etse de burada sağlam bir ‘solculuk’ tartışması yaşayacağımızı ümit ediyorum.” (Ahmet Altan, “611... 1917... 1923...”, *Taraf*, 7 Mayıs 2009.)

“Tarafta yazma maceram boyunca –ki pek uzun değil–, pavyonda çalıştığım izlenimine hiç kapılmadım; kaldı ki, insan her yerde kendi iç tutarlılığını ve ‘namusunu’ koruyarak çalışabilir.” (Oya Baydar, “Pavyondaki kadının veda”, *Taraf*, 9 Mayıs 2009.)

Şüphesiz dinsel inançlardan kaynaklanan gelenek ve göreneklere göre, “ölünün” arkasından konuşulmaz. “Ölü”nün arkasından söylenen söz, imamın “ümmeti muhammet mevtayı nasıl bilirdiniz” sözüyle “hakkınızı helal edin” sözünden ibarettir.

Burada söz konusu olan “ölü” ya da “mevta”, bir zamanların TSİP şeflerinden, köşe yazarlarından ve asıl olarak da teorisyenlerinden Oya Baydar’dır.

Oya Baydar, bir “mevta”, bir “ölü”, bir “cenaze” olalı çok olmuştur. TSİP günleri “mazi” olmuş, teorisyenliği unutulmuş, bunların yerine “roman yazarı” (“Elveda Alyoşa”) sıfatı geçmiştir. 1974-1980 döneminde, asıl olarak da 1974-77 yılları arasında TSİP içinde oynadığı rol, İlke ve Kitle dergilerinde büyük teorisyen edalarıyla (Tektaş Ağaoğlu’yla birlikte) silahlı mücadeleye saldıran, THKO, THKP-C ve TİKKO’ya yönelik “sol maceracılık/sol sapık” suçlamaları, legalizmi meşrulaştırma çabaları çoktan unutulmuştur. Onun “teorik” yazılarıyla pasifiz-

min saflarına “kazanılmış” insanlar da unutulmuştur. O artık “roman yazarı” olarak “12 Eylül darbesinden birkaç gün önce yurtdışına çıkmış, on iki yıl Federal Almanya’da siyasal göçmen olarak yaşamış” ve Türkiye’ye dönmüş bir yazardır.

Kendi “tanıtım” yazılarında ifade edildiğine göre, Federal Almanya’nın Frankfurt kentinde postacı bekleyerek geçirdiği günler içinde “sosyalist sistemin çöküş sürecini yakından yaşamış” ve “bu süreci 1991’de yayımladığı Elveda Alyoşa öykü kitabında” anlatmış bir yazardır.

Ülkeye döndükten sonra, “Tarih Vakfı ve Kültür Bakanlığı’nın ortak yayımları olan İstanbul Ansiklopedisi’nde redaktör ve Türkiye Sendikacılık Ansiklopedisi’nde genel yayın yönetmeni” olarak çalışmıştır. Bu arada büyük “sıkıntılar” çekerken, günlerini postacı beklemekle geçirirken nasıl olmuşsa bağlantı kurduğu Almanya’nın “sosyal-demokrat” “temiz vakıf”larından biri olan Friedrich Ebert Vakfı’nca finanse edilen pro-

je kapsamında “*Gewerkschaften und Arbeitsbeziehungen in der Türkei*” (Türkiye’de Sendikacılık Hareketi/1998) kitabı da yayınlanmıştır.

Böylece öykü-roman yazarlığının yanında “sendika tarihi uzmanı” olarak da “düşünsel” katkılarını sürdürmeye devam etmiştir.

“Ölü” dirilmiş, “mevta” canlanmış, kendi tarihini unutturarak “itirafçılar” gibi kendine yeni bir “yüz” kazandırmıştır.

Oysa 1980’lerin Latin-Amerika’sında olduğu gibi, Türkiye’de de “sürgündeki solcu aydın” (ki çokluk TKP ve onun legal versiyonlarına aittirler) cebine koyduğu bir “proje”yle birlikte ülkeye geri döndü. “İşbilen”ler bu “proje”li dönüş “atılım”ından ilk yararlananlar oldu. Akla gelmedik “projeler”den paralar kazandılar. Kimisi Soros’tan, kimisi AB fonlarından, kimisi “temiz vakıflar”dan beslendiler. Turgut Özal’ın “transformasyon” adını verdiği dönüşüm sürecinde, soldan transfer edilen bu “proje” sahibi solcu aydınlar, ülkenin devrimci tarihinin çarpıtılmasıyla işe başladılar. Oya Baydar gibi “eski parti yöneticileri”, bir yandan “özeleştiriler” yaparak günah çıkartırken, diğer yandan Sovyetler Birliği’nin dağıtılmışlığını “fırsat”a dönüştürmeye koyuldular. Düne kadar “reel sosyalizm”e toz kondurtmayan, “reel sosyalizmi” eleştirenleri “küçük-burjuva macezacıları” ya da “maocu bozkurtlar” diye suçlayanlar, artık Amerikan emperyalizminin “yeni dünya düzeni”nin baş savunucuları haline geldiler. “Globalizm” propagandasının ülkedeki “proje” finansmanıya destekli gönüllü savunucuları oldular.

“Proje” adıyla ödenen maaş karşılığında Türkiye devrim tarihine ilişkin çarpıtmalar, karalamalar bütün hızıyla sürerken, süreç tarihin daha önceki zamanlarına, Cumhuriyet tarihine doğru genişletildi. Bir yandan “ulus-devlet”in ne denli “kötü” ve “faşist” bir şey olduğu kanıtlanmaya çalışılırken, diğer yandan bu “ulus-devlet” sınırları içindeki bir devrimin ne kadar “kötü” ve “totaliter” bir iktidar oluşturacağından söz etmeye başladılar.

Bunları yapanlar, bunlar için maaşa bağlananlar (Amerikan emperyalizminin “demokrasi projesi” kapsamında) devrimin bir hayal, bir “ütopya” olduğunu bin dereden bin su getirerek kanıtlamaya koyuldular. Hiç bir bilimsel ölçüye ve dayanağa sahip ol-

maksızın, sadece “biz eskiyiz”, “eski solcu-yuz” söylemiyle, “işin içinde ne işler” olduğunu ima ederek, yalanlar üreterek, kişisel zaafalarını “bireysel özgürlükler” olarak sunarak Amerikan emperyalizminin gönüllü propagandistleri oldular.

Devrimcilerin ne denli “kaba saba” insanlar oldukları, kendileri gibi “rafine” küçük-burjuva aydınlarının bireysel özgürlüklerine saldırdıkları, E. Özkök’ün yinelemekten çok hoşlandığı “bolşevik hoyratlık”la “iyi ve güzel” her şeyi nasıl kabalaştırdıkları uzun uzun anlatıldı, yazıldı, romanlara konu edildi. Devrimin, devrimden sonra insanların yoksulluk içinde yaşayacakları bir ülke yaratacak olan “kötücül” bir düşüncenin ürünü olduğu ilan edildi. Marks, Engels, Lenin ve diğer marksizm-leninizmin ustaları, “benim gibi düşünmeyiversinler, ne olur ki” türünden kabalıklarla, küçümsemelerle bir yana itildi.

Böylece yeni kuşağa, devrim yoksulluk üreten bir eylem, devrimciler “bolşevik hoyratlık” peşinde olan insanlar olarak sunuldu.

“Eski solcular” ya da “eski marksistler” 2000’li yıllara kadar görevlerini “hakıyla” yerine getirdiler. Ülkenin yakın tarihi, devrimci mücadelenin tarihi ya unutturuldu, ya da çarpıtıldı. İllegal mücadelenin ve gizli faaliyetin zorunlu gerekliliklerinden yararlanarak hurafeler uyduruldu, yalanlar üretildi. Ama her şeyiyle açıkta olan legal faaliyetler de “gizemli” hale sokularak, olağanüstü işler yapılmış havası verilerek yüceltilirken çarpıtıldı, değiştirildi, farklılaştırıldı. Yemek sofralarında, evlerde, kapalı kapılar ardında yapılmış oportünist tezgahlar birer roman konusu haline getirilirken, her türlü legal malzeme paraya çevrildi.

2000’li yıllar ise, emperyalizmin bu süreçte yetiştirdiği kendi adamlarıyla harekete geçtiği yıllar oldu. Artık “eskimiş solcu”lara ödeme yapma zorunluluğu duyulmuyordu. ABD ve İngiltere’de eğitilmiş ve yetiştirilmiş “has adamlar” piyasaya sürüldü. Televizyon kanallarından gazete köşe yazarlığına kadar her alanda devreye sokuldu. Artık “eskimiş solcu”lara ekmek kapısı kapanmıştı. Ya köşelerine çekileceklerdi, ya da bu yeni “yetme” işbirlikçi aydınların yanlarında “figüran” olarak sahneye çıkacaklardı.

Oya Baydar, köşesine çekilecek kadar “nemalanmış” olmadığından olsa gerek, “li-

beral aydınlar”ın saflarında “figüran” olmayı yeğledi. Ece Temelkuran, “şimdi nereye gideceğiz? Oya abla, sana soruyorum” diye “Oya abla”sına seslenmek zorunda bırakacak kadar ileri gitti.

Ve sonunda ona da “dönekler”e, kendi özüne, kendini vareden insanlara sırtını dönen “hainlere” davranıldığı gibi davranıldı. Kendi özüne, kendi insanına, kendi safına ihanet edenlerin, ihanetlerini alkışlayanlarca değersiz bir “pislik” muamelesi yapıldığı tarihsel ve sınıfsal gerçeklikle yüz yüze geldi. En “liberal” sözle “pavyondaki namuslu kadın” ilan edildi, fahişe olduğu alenen söylendi.

Parası verilmişti, parasını almıştı, işini yapmıştı. “İyi muamele” yapmış bir “fahişe” olarak adlandırılmasında bir sakınca yoktu. Öyle de oldu.

Ahmet Altan, yaptığı işin bilincinde olan, bilerek yapan, amacın ne olduğu konusunda hiç bir kaygıya ya da tereddüde sahip olmayan “taşaron patron”, kendi “genelevinde” “vesikalı” olarak çalıştırdığı “sermaye”sinin kaprislerinden sıkılmıştı ve gerçeği öylece ifade etti. Ece Temelkuran’ın “Oya ablası”, estetik ameliyet geçirmiş, yenilenmiş yüzüyle ortada kalıverdi.

Kıssadan hisse:

Küçük-burjuva yüz­süz aydınları, siz siz olun kendinizi konumlandığınız saflara ihanet etmeye görün. Belki ihanetiniz bir

dönem ödüllendirilecektir. Her ödül alışınızda ihanette bir adım daha ileri giderek, daha büyük ihanetlere imza atmaya can atacaksınız. Ama unutmayınız ki, bu sınıf mücadelesidir. Karşı taraf, yani burjuvazi, dört bin yıllık yönetim deneyimi ile ihanetleri ne denli özendirirse özendirsin, kendi özüne ihanet edenlerin, gün gelince kendisine de kolayca ihanet edeceğini çok iyi bilir. Eğer sizi yüz üstü bırakıyorsa, bu onun size ihanet etmesinden değil, sizin kendi özünüze ihanet etmiş olmanızdan dolayıdır.

Şüphesiz başarılı oldunuz. Otuz yıl boyunca devrimci mücadeleyi önemsizleştirerek başarılı oldunuz. Devrime, devrimci mücadeleye ihanet ettiğinizi bile söylemeye dilimiz varmadı. Ama düşman hiç de bizler kadar insaf­lı, bizler kadar düzeyli, bizler kadar “kaba saba” değildir; pürü pak gerçekçidir, devrim saflarını terk edişinizin adını yalın biçimde koymaktan hiç çekinmez: İhanet.

Düştünüz mü, Ahmet Altan’ın pavyonuna kadar düşersiniz. Orada “namuslu kadın” rolü kesmenize bile tahammül edemezler, düşenin dostu olmaz. Oysa sizler birer “canlı cenaze”den ibaretsiniz. Cenazenizin ardından “mevta­yı nasıl bilirdiniz” diye de sormuyoruz. Saflarına geçtikleriniz, kursağınızı parayla dolduranlar bunun yanıtını açıkça verdiler. Hayırlı olsun!

İnternet Adresi:

www.kurtuluscephesi.com
www.kurtuluscephesi.org
www.kurtuluscephesi.net

E-Posta Adresi:

kurcephe@kurtuluscephesi.org
erisyayinlari@kurtuluscephesi.org

- MAHİR ÇAYAN: KESİNTİSİZ DEVRİM I
MAHİR ÇAYAN: KESİNTİSİZ DEVRİM II-III
İLKER AKMAN: MEVCUT DURUM VE DEVRİMCİ TAKTİĞİMİZ
*** TÜRKİYE DEVRİMİNİN ACİL SORUNLARI-I
*** OLİGARŞİ NEDİR?
*** MARKSİZM-LENİNİZM BİR DOĞMA DEĞİL, EYLEM KILAVUZUDUR-III
*** THKP-C/HDÖ VE 15 YIL
*** POLİTİKLEŞMİŞ ASKERİ SAVAŞ STRATEJİSİ VE DEVRİMCİ TAKTİĞİMİZ
*** GRAMSCİ ÜZERİNE
*** REVİZYONİZMİN REVİZYONU
*** ULUSAL SORUN ÜZERİNE
*** “BDS”: BİR PRAGMATİK SAPMA
*** “YENİ” OPORTÜNİZM ÜZERİNE
*** ZAFER BİZİM OLACAKTIR! [Ankara Davası Savunması]
*** DEVRİM PROGRAMLARI
*** RUS DEVRİMİNDEN ÇIKAN DERSLER
*** ESKİ BİR GERİLLANIN “EMEK”İ
*** PASS VE “YENİ ÇÖZÜM”ÜN FIRSATÇILIĞI

DEVİRİMCİ MARŞLAR VE EZGİLER

DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE EKONOMİK BUNALIM [Kurtuluş Cephesi Seçmeler-I]

DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE EKONOMİK BUNALIM II [Kurtuluş Cephesi Seçmeler-III]

LAİKLİK VE ŞERİATÇILIK ÜZERİNE [Kurtuluş Cephesi Seçmeler-II]

TARİHTE, GÜNÜMÜZDE VE DEVRİMCİ MÜCADELEDE KADINLAR

